

Verslag openbare vergadering van de Commissies Stad & Ruimte en Mens & Samenleving d.d. 26 mei 2020 in het stadhuis

Verslag door Geertjan Benus (Notutekst i.o.v. de griffie; eindredactie vóór oplevering aan de griffie).
Datum verslag 2 juni 2020
Vaststelling verslag De commissie stelt dit verslag definitief vast in de commissievergadering Stad en Ruimte van 11 juni 2020. Eventuele wijzigingen op dit verslag worden verwerkt in het verslag van die vergadering.

Aanwezig:

26 mei 's avonds: De voorzitter, mw. A.M. Podt, de burgemeester de heer J. van Zanen, de wethouder, dhr. K. Verschuure, de wethouder mevrouw L. van Hooijdonk en de leden, mevrouw H. de Boer (GroenLinks), mevrouw J. Ferket (D66), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer D. Gilissen (VVD), de heer T.W. Schipper (SP), de heer J. Koppelaar (Student & Starter), de heer I. el Abassi (DENK), de heer M. van Heuven (Partij voor de Dieren), de heer S. van Waveren (CDA), de heer K. de Boer (Stadsbelang Utrecht), de heer D. Bosch (PVV). En van de griffie is aanwezig de heer F. de Kok (commissiegriffier).

10 **En overigens:** Ambtelijke vertegenwoordigers van gemeentelijke afdelingen.
De agenda: 26-05-2020

00.	Inhoudsopgave	
1.	Opening en mededelingen.....	- 1 -
2.	Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten.....	- 1 -
3.	Debat over de gevolgen van Covid-19.....	- 2 -
3.1	Raadsbrief Afwegingskader initiatieven en maatregelen in de anderhalvemetersamenleving.....	- 2 -
3.2	Raadsbrief Uitwerkingsbesluit voor terrassen in de anderhalvemetersamenleving.....	- 2 -
	LIJST VAN TOEZEGGINGEN	- 35 -

Avondvergadering 26 mei 2020

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw A. M. Podt, opent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij zet uiteen welk onderwerp op de agenda staat. Zij heet ook de aanwezigen thuis welkom. Sommige zaken gaan anders dan anders. Eén ervan is dat in deze termijn voor de commissie alleen de burgemeester aanwezig is. De wethouders kozen ervoor de vergadering op afstand te volgen. In de termijn van het college zal een slimme wisseling van collegeleden plaatsvinden volgens de nu geldende coronaregels.

Mededelingen

Geen.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering conform het voorstel vast. Deze vergadering zal ook plaatsvinden in de commissie Mens en Samenleving op 2 juni. De voorzitter refereert aan de connotatie bij de agenda bij het aangeven van de beleidsterreinen die vanavond aan de orde zijn. Op 2 juni zullen de beleids-

terreinen financiën, onderwijs, volksgezondheid en werk & inkomen aan de orde zijn. Zij geeft de woordvoerders mee zich te focussen op de beleidsterreinen die vanavond aan de orde zijn.

Voorstel van orde

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) deelt mee dat de inbreng van zijn fractie afwijkt van de schriftelijke bijdrage aan de voorbereiding van deze vergadering. Hij verzoekt de voorzitter als eerste te mogen spreken.

40 **De voorzitter** polst bij de commissie en verneemt dat geen bezwaar bestaat tegen het ordevoorstel van de heer De Boer.

De heer Gilissen (VVD) roept op zijn collega's op alle vragen die met gezondheid te maken hebben, niet vanavond aan de orde te stellen maar op 2 juni.

3. Debat over de gevolgen van Covid-19

Betreft Beleidsvelden:

Cultuur, Financiën, Onderwijs, Sport, Zorg en Maatschappelijke Opvang, Welzijn, Volksgezondheid, Jeugd en Jeugdzorg, Werk en Inkomen, Openbare Orde en Veiligheid, Economische Zaken, Ruimtelijke Ontwikkeling, Verkeer en mobiliteit, Openbare Ruimte, Wonen.

Voor de motivering van de fracties is verwezen naar de schriftelijke bijlage bij de agenda.

3.1 Raadsbrief Afwegingskader initiatieven en maatregelen in de anderhalvemetersamenleving

3.2 Raadsbrief Uitwerkingsbesluit voor terrassen in de anderhalvemetersamenleving

De commissie

50 **De heer De Boer** (Stadsbelang Utrecht) vindt dat de raad paniekvoetbal speelt. Het komt hem voor als is de raad bezig met de laatste minuten van een voetbalwedstrijd en alsof de raad ongericht en in paniek schiet op alle onderwerpen die er zijn. En dat terwijl in de raad nog geen basisafspraken zijn gemaakt en de spelregels niet bekend zijn bij de spelers, al is er wel een aantal uitgangspunten geformuleerd; uitgangspunten bepaald door het college. Zijn fractie staat er niet achter voordat een visie is geformuleerd. Zijn fractie stelt dat het besluit over het afwegingskader een raadsbevoegdheid is en dat het nu moet gaan om een raadsvoorstel. Hij vraagt of het college het hierover eens is met Stadsbelang en zo nee, waarom niet.

Stadsbelang pleit voor een brede visie op hoe in Utrecht gekeken wordt naar de corona-crisis en de aanpak voor de komende 6-12 maanden. Hij benadrukt dat de corona-crisis nog niet voorbij is. Nu zit het bestuur nog in rustiger vaarwater. Hij vermoedt dat iedereen zal begrijpen dat deze ellende nog zal voortduren. Hij vraagt of het college het met stadsbelang eens is over eerst te komen tot een gezamenlijke visie en zo nee, waarom niet. Hij krijgt hierop graag een toezegging.

60 In plaats van achter de feiten aan te lopen zal het college de regie moeten nemen. Het college fungeert zijns inziens nu als een kapitein zonder doel en visie en de bewoners en de raad hebben geen idee waar het schip zal aanmeren. Dit is zijns inziens niet werkbaar en onduidelijk voor de bewoners van Utrecht. Zijn fractie stelt een flexibel plan voor met betrekking tot alle beleidsvelden waarop prioritering is aangebracht en dat helderheid verschaft met betrekking tot evalueren, aanpassen en ingrijpen. Hij vraagt of het college het eens is met Stadsbelang, en zo nee waarom niet. Ook hierop krijgt hij graag een toezegging.

De heer Gilissen (VVD) vraagt wat er gebeurd is tussen het versturen van de schriftelijk geformuleerde inbreng en de inbreng die de heer De Boer nu te berde brengt.

70 **De heer De Boer** (Stadsbelang Utrecht) zal zijn inbreng afronden en zal daarna ingaan op die vraag. Hij vervolgt. Stadsbelang is van mening dat er een stuurgroep Covid 19 ingesteld moet worden. De onderwerpen zijn breed en betreffen alle beleidsvelden. Het geheel is zeer complex. Hij vindt dit een ongewone situatie die om een bijzondere aanpak vraagt.

Hij oppert dat het stadsbestuur terug moet naar "de kleedkamer" met het maken van basisafspraken voordat het bestuur verder gaat. Uiteraard zijn er onderwerpen die niet kunnen wachten in verband met de actualiteit. Hij stelt voor die dan te bespreken op basis van een gezamenlijke visie.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) begrijpt dat heer De Boer een stuurgroep wil waarover nog niet duidelijk is wie daarin gaan zitten, en dat de heer De Boer een flexibel uitvoeringsplan wil. Zij vraagt of het bestuur het virus moet vragen nog even te wachten totdat dat gereed is.

80 **De heer De Boer** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt ontkennend. Het bestuur gaat door in de waan van de dag met de actualiteit. De realiteit is dat deze crisis nog een tijd zal duren. Het bestuur zal gezamenlijk moeten bepalen hoe hierin voortgang te boeken in de komende 6-12 maanden. Het college is op een bepaalde manier aangesteld. Deze crisis had niemand kunnen voorspellen. Dat vergt een andere aanpak.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) merkt op dat het nu de vraag is hoe de 1,5 meter samenleving in de komende tijd vorm te geven. Daarvoor is een afwegingskader gemaakt waarover partijen nu kunnen spreken.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat het afwegingskader een voorstel is. Kijkend naar de uitgangspunten, vindt hij de status daarvan onduidelijk. Gaat het daarbij om een brief? Om een raadsvoorstel? Wat hem betreft gaat de raad daarover.

90 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) is het daarover voor een deel eens met heer De Boer. Zij zal daarop terugkomen in haar eigen bijdrage. De raad heeft altijd de gelegenheid een actuele motie in te dienen, dan wel een amendement, dan wel een agendering voor de raad voor te stellen. In dat opzicht is de heer De Boer aan zet.

Mevrouw Ferket (D66) begrijpt dat heer De Boer het stadsbestuur oproept een visie te formuleren. Zij is in dat licht benieuwd naar de visie van Stadsbelang. Als voorbeeld van wat zij daarmee bedoelt, vraagt zij of Stadsbelang bijvoorbeeld voorstander is van meer recreatieplekken in de stad.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat wat mevrouw Ferket zegt een onderdeel kan zijn van een visie. Dat moet gezamenlijk bepaald worden: waar met deze raad en met deze stad naar toe te gaan. Dat is voor hem onduidelijk. Hij krijgt vanuit bewoners diverse signalen dat ze de richting die deze raad, die dit college uitgaat niet begrijpen. Om die reden doet zijn fractie deze oproep. Hij vervolgt zijn inbreng.

Zijn fractie stelt een aantal actuele moties in het vooruitzicht.

100 **Mevrouw Ferket** (D66) is dan benieuwd naar de inhoud van die actuele moties.

De heer Van Waveren (CDA) veronderstelt dat de motie een stuurgroep inhoudt, een flexibel actueel plan en dat de motie een visie zal vaststellen. Hij vraagt of hij het juist heeft verondersteld.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) antwoordt bevestigend.

De heer Schipper (SP) betwijfelt of hij het einde van deze vergadering zal halen wanneer de eerste indrukken gecontinueerd worden. Hij is dan ook heel benieuwd naar de inbreng van Stadsbelang op de beleidsterreinen die vanavond op de agenda staan. Hij vindt zijn inbreng wel heel erg abstract.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) wil daar niet op ingaan. Hij heeft zijn vragen schriftelijk ingediend. Hiermee rondt hij zijn inbreng af.

110 **De voorzitter** vervolgt haar introductie van de bespreking van dit agendapunt en deelt mee dat deze bijeenkomst in één termijn zal worden gehouden. Voor de bespreking is 180 minuten ingeruimd.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) licht toe in antwoord op de desbetreffende vraag van **de heer Gilissen** (VVD) dat zijn fractie van mening is dat het bestuur van de stad dit onderwerp op een andere manier moet behandelen dan waarvan nu sprake is.

De voorzitter vervolgt haar ronde langs de fracties voor hun inbreng.

Mevrouw Ferket (D66) merkt op dat de gedachten van haar fractie allereerst uitgaan naar alle Utrechters die overleden zijn als gevolg van deze corona-crisis, nu ernstig ziek zijn en naar de mensen wier zorg in het ziekenhuis is uitgesteld omdat de patiënten met corona voor gingen.

120 Zij stelt dat ongewone tijden ongewone maatregelen vragen. Haar fractie heeft vertrouwen in de experts en ook in de bestuurders. Deze crisis duurt tot haar spijt voort. Ook de gevolgen beginnen zich nu langzaam af te tekenen, ook voor deze stad. D66 zal zich vanavond vooral richten op veilig naar buiten gaan. Dat betekent voor haar dat mensen gespreid gebruik maken van de openbare ruimte. Zij beseft dat vanavond volksgezondheid niet op de

agenda staat. Vanavond is wel de rol van de burgemeester aan de orde richting de GGD. Zij vraagt of het GGD-regiobestuur klaar is voor het testen en voor alle bron- en contractonderzoek. Zij vraagt hoe de kabinetsbelofte gegarandeerd is en welke stappen deze week nog gezet worden om die belofte te bewerkstelligen. Zij vraagt de burgemeester dit aan te kaarten bij het regiobestuur.

De maatregelen tegen corona vragen om eigen verantwoordelijkheid. Haar sociaal liberale fractie vindt dat positief: mensen zijn verantwoordelijk voor de keuzes die ze zelf maken. Deze tijd vraagt ook hulp aan mensen om hen bij die keuzes te helpen en hen kaders te geven. Straks vanaf 1 juni of vanaf 1 september gelden er andere regels op een terras of in een park. Ook de raadsleden zoeken zich suf op het internet naar wat wel en niet mag. Zij krijgt graag van de burgemeester een toezegging dat hij voortgaat met het Utrechtse beleid van eerst waarschuwen en dan pas overgaan tot een boete.

Ook haar fractie veroordeelt het geweld tegen toezichthouders en politie. Zij verwacht dat het aannemelijk is dat de agressie ook bij deze onduidelijkheid zal toenemen, en ook vanaf 1 juni wanneer de inwoners weer naar buiten gaan.

Meer inzet van het college op voorlichting op wat wel mag en niet alleen een geel bord over wat er niet mag, vindt haar fractie belangrijk. Zij vindt "Vermijd drukte" geen duidelijke aanwijzing. Zij stelt voor vaker te communiceren via internet op welke locaties het druk is, bijvoorbeeld via een live blog. Zij stelt ook voor gebruik te maken van crowdmanagement. Zij stelt voor te communiceren waar mensen naar toe kunnen of dat ze beter kunnen thuis blijven. In Utrecht wonen veel mensen in een appartement of in een studentenhuis. Dan beginnen de muren na twee maanden wel op hen af te komen, kan zij zich voorstellen.

De heer Gilissen (VVD) vindt D66 op het punt van verantwoordelijkheid. Hij vindt het ook getuigen van verantwoordelijkheid wanneer mensen weggaan wanneer het te druk wordt. Hoe verhoudt zich dat tot de oproep van D66 bij overtredingen eerst te gaan waarschuwen en dan pas op te treden?

Mevrouw Ferket (D66) licht toe dat het ingewikkeld is voor mensen om te weten waar wat mag. Zij noemt artikel 2.2 van de noodverordening en merkt op dat dat artikel ingewikkeld is geformuleerd. De onduidelijkheid die daaruit voortkomt, mag mensen niet kwalijk genomen worden. Mensen is ook niet kwalijk te nemen dat ze met het mooie weer buiten gaan. Dat maakt voor haar dat waarschuwen op zijn plek is.

Zij refereert aan een Kamermotie om na te gaan of de aantekening op het strafblad onmogelijk te maken is. Zij vindt een aantekening op het strafblad heftig voor een Coronamaatregel.

De heer Gilissen (VVD) hoopt dat mevrouw Ferket het met hem eens is dat wanneer hem wordt gevraagd drukte te vermijden, hij aangesproken kan worden op die verantwoordelijkheid. Wanneer hij daaraan geen gehoor geeft, betaalt hij wat hem betreft ook wettelijk de rekening.

Mevrouw Ferket (D66) bevestigt dat van mensen verwacht mag worden dat ze besluiten naar huis te gaan wanneer het op een locatie te druk wordt. Dat betekent wel voor haar dat van overheidswege gecommuniceerd moet worden over waar ze heen kunnen. Zij attendeert op aanduidingen die nu al in parken staan om de 1,5 meter aan te geven. Zij benadrukt haar standpunt ter zake de communicatie, als voorwaarde om uiteindelijk boetes te kunnen uitschrijven.

De heer Schipper (SP) is dan benieuwd wie naar huis zullen gaan. Gaan de mensen naar huis die de problemen serieus nemen, of de hufters? Hoe krijgt de overheid de hufters zo ver dat ze weggaan zonder dat dat leidt tot repercussies voor de handhaver?

Mevrouw Ferket (D66) maakt zich daarover ook zorgen. Zij refereert haar afkeurende inbreng over geweld tegen handhavers. Ze vindt het aantal boetes dat tot nu toe is uitgeschreven, meevallen. Zij herhaalt haar standpunt met betrekking tot de onduidelijkheden over de regels.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) vindt dat het algemeen niet te stellen is dat eerst een waarschuwing gegeven moet worden voordat een boete wordt uitgedeeld. Zij benadrukt dat er situaties zijn die om ingrijpen vragen.

Mevrouw Ferket (D66) benadrukt dat wat haar betreft mensen die zich niet bewust zijn van een overtreding eerst moeten worden aangesproken op die overtreding. Zeker wanneer een boete leidt tot een aantekening op een strafblad. Zij vindt dat het bestuur dat moet voorkomen.

De heer El Abassi (DENK) vult de inbreng van mevrouw Ferket aan. Ook hij dacht over boetes zoals zij weergaf. Volgens hem is in de Tweede Kamer een motie aangenomen waardoor een deel van het strafblad wordt weggehaald uit deze maatregel.

Mevrouw Ferket (D66) had begrepen dat de motie nog slechts daartoe opriep. Zij legt de vraag voor aan de burgemeester of dit ook zo werkt.

Zij vervolgt haar bijdrage met te benadrukken dat het voor haar om een veilig verblijf in de openbare ruimte gaat op afstand. Haar fractie zou graag meer nieuwe recreatieplekken willen zien in alle wijken waar mensen kunnen genieten van het mooie weer. Zij roept het college op de (culturele en de horeca-)initiatieven mogelijk te maken die in de stad leven. Zij vraagt het college op korte termijn aan te geven waar initiatiefnemers terecht kunnen en in kaart te brengen waar die initiatieven mogelijk kunnen zijn. Misschien is daarvoor extra capaciteit nodig. Zij vraagt het college de tap-ontheffingen voor buitenbarren sneller mogelijk te maken, ook voor langere perioden. Bovendien noemt zij in dit verband de toiletten. Zij ziet uit naar het voorstel van het college voor meer toiletten in de openbare ruimte.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vraagt of mevrouw Ferket op de hoogte is van wat omwonenden vinden van dergelijke locaties met meer toiletten. Worden de omwonenden betrokken bij de inventarisatie? Hij krijgt signalen van omwonenden dat ze bij deze afweging niet betrokken werden. Hoe ziet D66 dit?

Mevrouw Ferket (D66) vindt snelheid belangrijk. Het zou mooi zijn wanneer initiatiefnemers gezamenlijk een plan kunnen indienen, met bewoners, met retailers, met horeca, met cultuur, met organisatoren, et cetera. Haar plan met betrekking tot meer recreatieplekken in de openbare ruimte heeft niet alleen betrekking op horeca-ondernemers, maar ook betrekking op het buurtfestival. Tegelijkertijd mogen ondernemers wat haar fractie betreft ook wel iets verdienen. Het gaat haar daarom dan ook om het mogelijk maken van vergunningen voor bijvoorbeeld die buitenbarren, zodat de ondernemers iets kunnen verdienen. Ook dit kan wat haar betreft in goede samenspraak met buurtbewoners.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) komt het voor als pleit D66 voor één grote buitenbar. Mevrouw Ferket zegt dat de bewoners niet gepeild zijn. Wat te doen wanneer bewoners hier niet op zitten te wachten.

Mevrouw Ferket (D66) zag heel veel initiatieven niet alleen van ondernemers, maar ook van bewoners en Buurtinitiatieven. Ze noemt enkele voorbeelden. Het gaat vaak om locaties waar niet veel bewoners omheen wonen. Zij herhaalt haar pleidooi in het kader van de economie.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) vraagt de nodige zorgvuldigheid in het voorstel van mevrouw Ferket. Hij brengt voor het voetlicht hoe lang het stadsbestuur al spreekt over locatieprofielen.

Mevrouw Ferket (D66) benadrukt dat het haar gaat om de tijdelijkheid van de coronasituatie. Zij wil de gedupeerden van deze crisis perspectief bieden. Uiteindelijk willen alle inwoners genieten van het mooie weer. Al die inwoners zullen een plekje moeten vinden in de openbare ruimte. Ze denkt daarbij vooral aan mensen die geen tuin hebben.

De heer Koppelaar (Student & Starter) valt D66 bij in reactie op de inbreng van de heer Van Heuven. Hij noemt de uitgangspuntennotitie over het tijdelijk uitbreiden van de horeca-terrassen. Hij merkt op dat daarin staat dat ondernemers steun moeten hebben van bewoners wanneer zij hun terrassen uitbreiden op een plek waar die uitbreiding richting bewoners gaat. Datzelfde uitgangspunt is hier wat hem betreft ook hier goed te hanteren.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) is het erover eens dat voor iedereen een plekje moet zijn in de openbare ruimte. Haar grootste zorg betreft de hoeveelheid terrassen en buitenbarren, waar mensen wel iets moeten drinken en betalen en dat er voor mensen die daarvoor geen geld hebben geen plek is in die buitenruimte. Zij vraagt daarvoor een oplossing van D66.

Mevrouw Ferket (D66) merkt op dat de parken overvol zijn. Zij ziet ook sportclubs oefenen in parken. Momenteel zijn er veel initiatieven om sportclubs te verleiden andere locaties te zoeken zo dat ook de parken beschikbaar zijn voor mensen die daar gewoon even willen zitten. Heel veel jonge en oudere mensen zitten thuis. Zij denkt op zoek te moeten naar plekken waar mensen betaald naar een buurtfestival kunnen, maar ook kunnen genieten van de openbare ruimte zonder dat daar een consumptie tegenover staat. Zij attendeert op de grote aantallen

mensen zonder werk. Zij benadrukt haar economische argumenten. Bovendien heeft de stad letterlijk te weinig locaties. In dat licht vindt zij het niet erg om op zoek te gaan naar plekken die op dit moment nog niet bruikbaar zijn, die op dit moment nog niet in gebruik zijn en waar wel een betaald terras of een festival is te organiseren. Zij benadrukt tijdelijkheid in dit verband.

De heer Schipper (SP) vraagt de aandacht van mevrouw Ferket in dit verband voor de grote ondernemers en vraagt of zij niet vreest dat de gemeente juist bezig gaat zijn met het sponsoren van de grote ondernemers. Juist die grote ondernemers hebben zich ontdaan van de 0-uren contractanten. Juist die grote ondernemers konden een dik belegde boterham verdienen tegen lage gemeentelijke tarieven. Hij vraagt de aandacht van mevrouw Ferket voor het omgaan met de ondernemers die de fysieke ruimte niet hebben voor het plaatsen van een terras. Ook die ondernemers kregen zware klappen. Hij verneemt graag de reflectie van mevrouw Ferket en leidt deze vraag ook door naar het college.

Mevrouw Ferket (D66) deelt het pleidooi van de heer Schipper als het gaat om het gezamenlijk indienen van plannen voor alternatieve locaties. Heel veel horecazaken hebben geen terrasmogelijkheid. Zij bijten nu echt op een houtje. Zij kunnen zeker geen 30 man herbergen met anderhalve meter afstand van elkaar. Zij vernam van een aantal initiatieven juist deze ondernemers de gelegenheid te bieden hun zaak te exploiteren. Dit wordt een heel lastige afweging. Wie krijgt er voorrang? Zij heeft daarop geen antwoord. Zij ziet wel heel veel onbenutte plekken in de stad waar dit soort initiatieven kunnen landen.

De heer Van Waveren (CDA) hoort mevrouw Ferket zeggen dat het moeilijke vragen zijn. Hij legt de vraag voor of het afwegingskader Terrassen daarop het antwoord had moeten kunnen geven, hoe dat te doen. Dat afwegingskader is er. Hij haalt de uitspraken aan van D66 richting het college in de media.

Mevrouw Ferket (D66) antwoordt dat het terrassenreglement een eerste stap is: hoe het huidige terras uit te breiden. Op heel veel plekken betekent dat niet feitelijk een uitbreiding van het terras. Dat betekent dat de terras-eigenaar ervoor zorgt een beetje in de buurt te komen van het huidige aantal tafeltjes en stoeltjes. Zij denkt dat dit heel hard nodig is en zij is blij dat het er is. Die ondernemers kunnen nu snel hun plan indienen. Zij hoopt dat het college die plannen zorgvuldig beoordeelt en ook zorgt voor de nodige snelheid. Zij vraagt het college of de capaciteit er is om de plannen te beoordelen.

De heer Van Waveren (CDA) merkt op dat dit geen antwoord is op zijn vraag. Hij vroeg of dat afwegingskader een antwoord biedt voor de complexe opgave voor het verdelen van de openbare ruimte.

Mevrouw Ferket (D66) herhaalt haar inbreng over de eerste stap. Het gaat om een hele kleine compensatie en lang niet het benodigde aantal stoelen. Wat haar betreft gaat het college op zoek naar nóg meer plekken waar te recreëren is in de openbare ruimte zodat aan de ondernemers die geen terras hebben een plek te geven is, en ook de culturele initiatieven en de initiatieven van de bewoners zodat mensen kunnen genieten van het mooie weer.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt de vraag van GroenLinks een terechte. Hij vraagt wat D66 er aan doet om de stad toegankelijk te houden voor iedereen. Hij hoort D66 niet spreken over de Utrechters die een minder sterke positie hebben.

Mevrouw Ferket (D66) attendeert op de voorstellen van haar fractie hoe de openbare ruimte te vergroten. Die voorstellen betreffen het versneld vergroten van het voetgangersgebied in de binnenstad, het herinrichten van straten en op een andere manier kijken naar de mogelijkheid voor fietsers om over de busbanen te gaan, over of parkeerplekken zijn op te heffen in de openbare ruimte in de binnenstad om de binnenstad te ontlasten.

Vervolgens gaat wat haar betreft het stadsbestuur op zoek naar locaties over de hele stad met plek in de openbare ruimte waar het stadsbestuur de initiatieven de ruimte kan geven. Dan is zowel langs het kanaal te wandelen zonder daarvoor te moeten betalen en is het etablissement te bezoeken van een horecaondernemer die zijn terras uitbreidde.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de mevrouw Ferket de ruimte wil geven aan de horeca in de binnenstad en of zij de rest naar de rand toe wil verplaatsen.

Mevrouw Ferket (D66) antwoordt dat het haar gaat om een afgewogen balans in de hele stad. Zij onderscheidt de maatregelen in de binnenstad de ruimte voor ondernemers te vergroten van de zoektocht in de wijken naar meer plekken om te recreëren. Dan kan het gaan om verschillende initiatieven: ze denkt daarbij aan onder meer culturele ondernemers, horeca ondernemers, de buurtfestivals van mevrouw De Boer. Om die reden legt zij de vraag voor aan het college of meervoudig gebruik te maken is met behulp van bestemmingsplannen.

De voorzitter nodigt de commissieleden uit op dit onderwerp nieuwe informatie in te brengen.

270 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) krijgt de indruk van de inbreng van mevrouw Ferket dat zij de belangen van de culturele ondernemers van de festivals wil oppompen. Terwijl hij bij recreëren denkt aan een wandeling door de stad en aan natuur.

Mevrouw Ferket (D66) noemt het Gagelbos als een mogelijkheid om van natuur te genieten. Zij noemt ook Zeist als een locatie waar veel natuur is met veel vrije ruimte. Verder noemt zij in Utrecht het terrein van Werkspoor, Papendorp, et cetera. Daar is nog ruimte voor onder meer horecaondernemers en buurtinitiatieven. Wat haar betreft is “en en” mogelijk in dit verband. Zij herhaalt haar economische argument. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

Zij vraagt een rigoureuzer voorstel van het college voor de uitbreiding van het voetgangersgebied, voor het opheffen van parkeerplaatsen, zo dat de uitbreiding van de terrassen mogelijk wordt.

280 **De heer Gilissen** (VVD) mist het doorpakken van D66. Het plan van het college is in strijd met wat D66 zelf wil aangezien dit plan *verplaatsen* op 1 stelt en *verblijven* op 2. D66 wil meer verblijfsruimte creëren. Zij vraagt of mevrouw Ferket van mening is dat ze met de VVD zou moeten pleiten voor ondernemers die geen terras kunnen inrichten. Hij herhaalt zijn argumenten voor verlichting van de lasten voor ondernemers om deze moeilijke tijden door te komen.

Mevrouw Ferket (D66) stelde met de VVD al eerder vragen over de precariobelasting. Ook die vraag kan zij naar het college doorspelen: of is na te gaan of naar gebruik te heffen is. Zij heeft begrepen dat de heffing wordt opgeschort. Wat haar fractie betreft zou verplaatsen en verblijven op dezelfde voet moeten staan. Zij deelt de mening niet dat daarvoor een raadsvoorstel moet komen; dan is het stadsbestuur in november nog niet gereed met besluitvorming. Datzelfde merkt zij op in retro perspectief richting Stadsbelang Utrecht. Het is bijna 1 juni en het water staat heel veel ondernemers aan de lippen. Zij stelt voor het college veel constructieve liefde mee te geven om door te pakken. Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn.

290 In antwoord op een vraag van **de heer Van Waveren** (CDA) licht **mevrouw Ferket** (D66) toe dat na de bekritiseerde uitingen van haar fractie in de media het college met het terrassenreglement kwam. D66 heeft zijn eigen rol in het college. In dat licht uit haar fractie zich over wat zij van de bestuurlijke activiteiten van het college vindt. Dat was stap 1; nu is het tijd voor stap 2.

Zij oppert het idee opdrachten te geven aan Utrechtse ondernemers, bijvoorbeeld aan ondernemers in de evenementenbranche, om de openbare ruimte in de binnenstad te herinrichten en veel meer te werken met verleiding.

300 Zij stelt voor tijdelijk af te wijken van bestemmingsplannen wanneer blijkt dat meervoudig gebruik niet mogelijk is vanwege het bestemmingsplan. Haar streven is ervoor zorgen dat bewoners zich verspreiden over de stad gedurende de mooie zomerse dagen, drukte vermijdend en toch vakantievierend en met dat alles voorkómend dat ondernemers in de bijstand komen.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het een verademing dat nu langzaam de stad van het slot af kan. Dat neemt niet weg dat waakzaamheid nog steeds geboden is. Hij benadrukt dat het virus nog steeds rondwaart. Ook zijn gedachten zijn bij mensen die naasten hebben verloren. In de komende tijd staat de volksgezondheid wat hem betreft voorop. Hij vindt het democratisch debat een groot goed en vindt het van belang de sociale keuzes te maken in solidariteit met de meest kwetsbare groepen in Utrecht. Dat geldt voor de verdeling van de schaarse publieke ruimte en voor de lokale economie. Dat vraagt een sterke overheid die de regie pakt.

310 De stad woekert al met de openbare ruimte. Hij voorziet dat dat nog lastiger wordt met de anderhalve meter samenleving. Dat vergt nog scherpere keuzes. Voor zijn fractie is het van belang die ruimte eerlijk te verdelen. Het gaat wat de PvdA betreft niet om het recht van de sterksten. De PvdA wil dat iedereen een plek kan krijgen en dat met iedereen rekening wordt gehouden. In dat opzicht maakt hij een compliment richting het college over het afwegingskader: prioriteit voor voetgangers en fietsers, een balans tussen belangen van ondernemers en omwonenden, en rekening houdend met de toegankelijkheid ook voor mensen met een beperking. Hij vraagt het college de aanbevelingen van iedereen daarbij te betrekken.

Voor de PvdA is *spoedig concreet worden* hard nodig, gezien ook de opkomende drukte. Zijn fractie heeft in dat licht een aantal voorstellen: maak ruimte voor wandelaars en fietsers en weer de auto's op drukke plekken, niet alleen wanneer dat nodig is voor fietsers, maar ook gewoon om ruimte en lucht te creëren in de binnenstad. Hij noemt in dit verband de Oudegracht.

De heer Bosch (PVV) vraagt of de heer Van der Zweth nu ook doelt op de auto van mindervaliden.

De heer Van der Zweth (PvdA) verwacht dat slimme oplossingen te bedenken zijn om de auto in de binnenstad te weren, al is het maar voor bepaalde drukke tijden.

Hij vervolgt zijn inbreng met de aanbeveling looproutes te creëren op drukke plekken. Hij noemt in dit verband de Kanaalstraat en de Nachtegaalstraat en grote winkelcentra, zoals Hoog Catharijne, Overvecht, Leidsche Rijn en hij beveelt het college aan markeringen aan te brengen in parken. Hij noemt Rotterdam als voorbeeld daarvoor. De duidelijke keuzes zijn nodig en hij krijgt graag daarop graag de reactie van het college.

330 Hij vindt het van belang dat voor voldoende handhaving wordt gezorgd. Zijn fractie heeft grote waardering voor het werk van Handhaving in deze ontzettend complexe tijd. Hij vraagt of de burgemeester iets kan zeggen over hoe het met de handhaving is gesteld, en of hij met een plan kan komen richting de raad hoe ingewikkelde keuzes te maken en welke afwegingen daarin te maken.

Het mag wat de PvdA betreft niet zo zijn dat na de Coronacrisis alleen de grote spelers over zijn gebleven vanwege landelijke steun en dat lokaal ondernemerschap uit het straatbeeld is verdwenen. Hij vraagt of het college een beeld kan schetsen van de impact en hoe het college daarop acteert. Er zijn goede dingen gebeurd: ongebruikte leges en diensten zijn kwijtgescholden. Hij benadrukt dat meer nodig is. Hij verneemt graag van het college hoe het kleine ondernemers op andere wijze kan helpen. Hij noemt in dit verband het verschaffen van leningen, garanties op noodfondsen onder voorwaarde van baanbehoud, overheidsopdrachten naar voren halen en opknippen en aanbieden aan lokale ondernemers. Hij doet de suggestie aan het college huurkortingen te bieden aan kleine ondernemers die van de gemeente huren. Hij vindt het niet uit te leggen dat het gemeentebestuur een oproep doet huurkortingen toe te passen terwijl dat bestuur het zelf nog niet heeft gedaan na ruim twee maanden.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) merkt op dat anderen de rekening betalen wanneer bijvoorbeeld opdrachten aan sociale ondernemers worden opgeknipt. Er is altijd iemand die moet bloeden. Zij vraagt hoe de PvdA dit ziet.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt de opmerking van mevrouw De Boer terecht. Er zijn ook veel grote partijen of partijen die minder te maken hebben met Utrecht, multinationals. Wat hem betreft moet het stadsbestuur de balans zoeken en op deze manier opdrachten aan kleine ondernemers bieden. Wat kan de investerende overheid kleine ondernemers bieden?

Mevrouw Ferket (D66) vraagt of de PvdA voorstander is van meer recreatieplekken in de stad.

350 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dat de verdeling van schaarse ruimte maatwerk vraagt, rekening houdend met alle groepen. Er zal ook zeker meer ruimte nodig zijn voor terrassen en dat de gemeente soms kleine partijen mogelijk moet maken, waar dat eerder misschien lastiger was.

Mevrouw Ferket (D66) vindt dat fijn om te horen. Zij vraagt of de heer Van der Zweth het met D66 eens is dat in de binnenstad een rigoreuzer plan nodig is op het gebied van mobiliteit en openbare ruimte, bijvoorbeeld het vergroten van het voetgangersgebied, opheffen van parkeerplekken en anders inrichten van straten.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt de voorstellen van mevrouw Ferket prima: nagaan waar parkeerplekken zijn op te heffen of voorrang geven aan voetgangers. Hij benadrukt dat hij de balans van belang vindt; hij vindt

het niet goed om van de gemeente Utrecht één groot terras te maken. Het gaat ook om mensen in rolstoelen, of om ouderen en kwetsbaren die ook gebruik maken van de stad. Hij mist die balans in het verhaal van D66.

360 **Mevrouw Ferket** (D66) benadrukt dat die balans wel degelijk in de plannen zit van haar fractie: het is belangrijk de stad en de kleine binnenstad te vergroten zodat ook meer mensen, bijvoorbeeld ook ouderen gebruik durven maken van de stad. De PvdA en D66 delen die opvatting met elkaar wat haar betreft.

De heer Van der Zweth (PvdA) benadrukt dat Utrecht veel groter is dan de binnenstad. Ook in andere wijken is na te gaan waar terrassen breder kunnen. Altijd moet rekening worden gehouden met wat mensen nodig hebben. Hij refereert aan de voorbeelden die hij heeft genoemd als het gaat om looproutes.

Mevrouw Ferket (D66) vroeg juist om de herinrichting van de binnenstad en om op zoek te gaan naar nieuwe recreatieplekken in de wijken.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat hem nuttig en nieuw gebruik van bestaande ruimte hem heel goed lijkt. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.

370 Tenslotte roept hij het college op te investeren in voldoende betaalbare woningen, ook voor groepen. Het is aan de overheid de bouwproductie op peil te houden, ook in perioden waarin het slechter gaat. Hij voorziet een dergelijke periode.

Hij vraagt het college een reactie te geven op de punten die hij heeft genoemd.

Juist in deze tijd van crisis is een sterke overheid nodig om de lokale economie draaiende te houden, banen te behouden en te kijken naar de meest kwetsbaren.

De heer Gilissen (VVD) bevestigt dat bijzondere tijden bijzondere maatregelen vragen. De Coronacrisis vraagt veel van de stad en zijn bewoners. Ook zijn gedachten gaan uit naar de slachtoffers en nabestaanden van Corona en zijn waardering gaat uit naar diegenen die hebben geholpen de eerste golf te nemen: de verzorgers en de handhavers die de inwoners van de stad gezond en veilig houden.

380 Voor zijn fractie geldt het centraal stellen van de gezondheid van de bewoners en de veiligheid van bewoners. Wanneer het niet veilig kan of er bestaan twijfels over, doet zijn fractie het liever niet.

Voor de VVD zijn alle maatregelen in het licht van corona tijdelijk. Het stadsbestuur maakt wat hem betreft maatregelen alleen permanent nadat die zijn geëvalueerd en ervaringen zijn opgedaan en het coronavirus onder controle is. Hij vraagt of het college die opvatting over tijdelijkheid deelt.

Wat hem betreft zou de raad in positie gebracht moeten worden omdat het uitgangspuntenkader een raadsbesluit zou moeten zijn. Hij is van mening dat de raad zich zou moeten kunnen uitspreken over principiële uitgangspunten.

De communicatie ging goed maar het kan wat hem betreft beter. Hij is het eens met alle fracties die goede informatie voorstaan met een actieve rol van de gemeente in het informeren van bewoners.

390 De gemeente staat wat hem betreft zelf aan de lat als het gaat om een aantal belangrijke voorzieningen. Hij noemt in dit verband de dienstverlening van de gemeente, parken, bankjes die door de gemeente worden beheerd. De VVD vindt dat spoedig een spoorboekje moet verschijnen voor het gefaseerd openstellen van voorzieningen. Wat hem betreft zouden kinderen kunnen spelen in de waterpartij op het Brusselplein; die waterpartij staat nu uit.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de heer Gilissen het eens is met zijn fractie dat voor een spoorboekje eerst een plan moet bestaan.

400 **De heer Gilissen** (VVD) merkt op dat een groot deel van de dingen ingekaart worden op de maatregelen die landelijk worden bepaald voor de gemeenten. In dat licht zijn gemeenten uitvoerders van wat mogelijk is binnen die bandbreedte. Versoepelingen zijn op komst: *blijf zoveel mogelijk thuis* wordt vermijd *drukke*. Dat biedt nieuwe vrijheden. Binnen dat kader kunnen mensen nu bewegen. Daarvoor is geen uitgebreide visie nodig. Hij heeft ook geen behoefte aan verstrekkende visies. Niemand weet hoe de wereld over een aantal maanden er uitziet. Voor de anderhalve meter samenleving zou wat hem betreft wel een raadsbesluit moeten voorliggen. Dat kan in de ogen van de VVD snel.

In het kader van economische zaken is zijn fractie van mening dat de gemeente er voor alle ondernemers moet zijn. Hij vraagt of het college mogelijkheden ziet ondernemers zoveel mogelijk behulpzaam te zijn met de ruimtevrage. Hij vraagt of het college het eens is met de VVD dat een lokaal steunpakket binnen de reikwijdte van de gemeente, de moeite waard zou zijn om te onderzoeken hoe in deze moeilijke financiële tijden ondernemers een steuntje in de rug te bieden is.

410 Met betrekking tot de horeca vindt hij het een prikkelende gedachte daarvoor meer ruimte te scheppen; hij vindt wel dat het plan echt veel te laat kwam. Nu ontstaat een proces onder hoge druk. Ondernemers weten nu niet waar ze aan toe zijn. Bewoners hebben heel veel vragen. Hij vindt die situatie niet goed. Het plan had veel eerder moeten liggen. Hij vindt dat het college dit niet goed gedaan heeft. Het spijt hem dat hij hierop geen bijval heeft gekregen van D66.

De keuze voor een gedoogconstructie klinkt mooi, zeker in de oren van een aantal partijen in de raad. De vraag is welke rechten een dergelijke constructie ondernemers biedt die nu kunnen exploiteren met een gedoogconstructie. Waaraan kunnen deze ondernemers rechten ontleen? Hij krijgt hierop graag de reactie van het college; waarom kiest het college voor die vorm?

420 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) merkt op dat verandering van het bestemmingsplan het alternatief is wanneer een ondernemer zijn terras wil uitbreiden. Dan zijn betrokkenen een jaar verder. Dat lijkt haar in de huidige situatie niet werkbaar. Zij vraagt hoe de heer Gilissen dit ziet.

De heer Gilissen (VVD) is het daarover eens. Ook wat hem betreft houdt het stadsbestuur de snelheid erin. Tegelijkertijd ziet hij een aantal punten in die uitbreiding staan zoals dat de gemeente zonder vooraankondiging de situatie kan terugdraaien. Ook dat zou hij willen voorkomen. Hij zoekt binnen de snelheid de zorgvuldigheid. Hij vraagt zich af hoeveel rechten en plichten uit de gedoogconstructie kunnen voortkomen voor ondernemers maar ook voor bewoners die eventueel overlast hebben.

430 **De heer Van Waveren** (CDA) sluit zich hierbij aan om straks het punt niet meer te hoeven maken. Ook hij maakt zich zorgen over de gedoogconstructie. Wanneer hierop handhaving plaatsvindt, moet de ondernemer zijn zaak weer sluiten. Hij denkt in de richting van algemene regels, hij noemt in dit verband de gemeentelijke noodverordening, voor het stellen van algemene kaders. Hij begreep dat Amsterdam werkt met een speedmediation-procedure wanneer betrokkene er niet uitkomt met bewoners of met de gemeente. Hij vindt dat beter dan wat nu voorligt.

De heer Gilissen (VVD) vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op ruimtelijke ontwikkeling en wonen. Zijn fractie denkt dat de coronacrisis ook gevolgen zal hebben voor de woningmarkt; hij vraagt naar de signalen die bij het college leven. Hij vraagt hoe het college naar het voorstel kijkt om de woningbouwproductie weer aan te wakkeren en klaarliggende plannen weer aan te halen en daarmee door te gaan. Dat biedt werkgelegenheid en komt tegemoet aan de grote woningnood in de stad. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college. Zijn tweede punt gaat over participatie in tijden van corona. Heel veel activiteiten op dit gebied kunnen niet doorgaan. De VVD vindt het belangrijk dat mensen kunnen blijven meepraten.

440 Hij beperkt zich hiertoe om tijd over te houden voor interrupties.
Hij vraagt aandacht voor toiletten in de openbare ruimte wanneer mensen straks in de buitenruimte kunnen recreëren. Hij vraagt welke mogelijkheden het college daarvoor ziet.

De heer Koppelaar (Student & Starter) refereert aan zijn uitgebreide schriftelijke inbreng en hij geeft aan zich niet te beperken tot de belangrijkste onderwerpen. Veel is al gezegd waarbij zijn fractie zich kan aansluiten. Veel verenigingen maken zich zorgen over de introductie-activiteiten voor nieuwe studenten in het nieuwe studiejaar. De universiteit wil dat alles digitaal gaat. Dat is in veel gevallen niet wenselijk. Sommige dingen kunnen gewoon fysiek worden gedaan. Het is alleen niet duidelijk hoe het dan precies moet. Hij roept het college op duidelijk te zijn over de mogelijkheden die er zijn voor verenigingen om toch bepaalde zaken wel fysiek te organiseren: wat kan wel en wat kan niet?

- 450 Daarnaast stelt zijn fractie een vraag over verenigingen die horecavoorzieningen hebben. Die voorzieningen mogen op dit moment nog niet open, terwijl andere horecavoorzieningen wel open mogen met beperkingen, terwijl ook deze verenigingen zich kunnen aanpassen aan de maatregelen. Daarom vraagt hij of het college het als een probleem ziet dat verenigingen niet voorzichtig open mogen. Hij vraagt of het college bereid is met de Utrechtse verenigingen in gesprek te gaan over mogelijke oplossingen. Hij benadrukt dat de boodschap vooral is *duidelijkheid te bieden aan verenigingen*.
- Hij vervolgt met in te gaan op economische zaken. Zijn fractie is altijd al voorstander van het meer faciliteren van de terrassen en pop-up-voorzieningen in de stad. Wat hem betreft is dit een mooi moment daarmee te gaan experimenteren. Hij sluit zich wat dat betreft graag aan bij de woorden van D66 creatief te wezen en de voorzieningen te spreiden over de hele stad zodat de druk niet alleen rust op de binnenstad en op andere centra.
- 460 Zijn fractie heeft daarnaast ook nog een aantal andere punten over de uitwerking van het terrassenbeleid. Wat zijn fractie betreft ligt de focus nadrukkelijk op de binnenstad en op het stenige gedeelte van de stad, terwijl zoveel meer mogelijk is. Hij noemt in dit verband kleedjes in het park, kussentjes langs de waterkant. Ook op die manier is drukte in de stad te spreiden en helpt de gemeente horecazaken die nu misschien geen terrasmogelijkheden hebben.
- Hij roept het college ook op coulant te zijn richting ondernemers, bijvoorbeeld wanneer zij te maken gaan krijgen met mensen die zich misdragen, die misschien ruzie zoeken.
- Mevrouw De Boer** (GroenLinks) vraagt waar de mensen terecht moeten die geen geld hebben voor het gebruik maken van de gecreëerde locaties.
- De heer Koppelaar** (Student & Starter) merkt op dat hiermee niet alle m² in de openbare ruimte wordt gereserveerd. Het gaat hem om delen van die openbare ruimte aan ondernemers beschikbaar stellen. Ook wil hij delen vrij beschikbaar houden voor inwoners van de stad om te kunnen verpozen, met een eigen hapje of drankje.
- 470 **Mevrouw De Boer** (GroenLinks) merkt op dat in parken weinig plekjes nog beschikbaar zijn voor horeca wanneer de heer Koppelaar de mensen die nu van de ruimten gebruik maken, wil laten zitten.
- De heer Koppelaar** (Student & Starter) nodigt mevrouw De Boer vooral uit een kijkje te komen nemen in Terwijde. Naast het winkelcentrum is een groot grasveld. Daar liggen niet zoveel mensen. Hij noemt dat een voorbeeld van een geschikte plek. Hij roept het college op plekken te creëren waar het mogelijk is.
- De heer Gilissen** (VVD) vraagt of de heer Koppelaar van mening is dat de gemeente een actieve rol moet spelen om dergelijke locaties te verbinden met een goede speler, bijvoorbeeld een horecaondernemer.
- De heer Koppelaar** (Student & Starter) vindt het heel belangrijk dat de gemeente proactief duidelijk maakt waar de kleedjes en de kussentjes mogelijk zijn. Juist op die manier kan de gemeente ondernemers een stapje verder helpen. Bovendien maakt de gemeente de spreiding op deze wijze mogelijk. Dat vindt hij in dit verband het allerbelangrijkste. Zijn fractie wil niet dat iedereen op dezelfde plek terecht komt; zijn fractie wil het publiek zo veel mogelijk spreiden over de stad.
- 480 Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op mobiliteit. Ook zijn fractie is voorstander van het autovrij maken van sommige straten, zeker in de binnenstad. Op die manier wordt veel meer ruimte gecreëerd voor fietsers en voetgangers. Dat is wat de gemeente zijns inziens heel hard nodig heeft op het moment. Daarnaast pleit hij voor autovrije zondagen. Zijn fractie wil mensen op bepaalde dagen aanmoedigen te kiezen voor andere vervoersmodi, juist om op warme dagen ruimte op straat te creëren om bijvoorbeeld buiten te kunnen spelen.
- De heer Bosch** (PVV) vraagt wat te doen voor mensen die geen vitaal beroep hebben, en geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.
- 490 **De heer Koppelaar** (Student & Starter) heeft niet gezegd de auto op die dagen te verbieden. Hij zou het niet gebruiken van de auto op bepaalde dagen willen aanmoedigen. Hij bevestigt dat er altijd mensen zullen zijn die niet anders kunnen dan in de auto stappen. Dat moet wat hem betreft mogelijk blijven. Dat neemt niet weg dat er genoeg mensen zijn die ook voor andere vervoersvormen kunnen kiezen. Dat laatste vindt hij, moet de gemeente stimuleren.
- De heer Schipper** (SP) vraagt welke schep het college nog moet doen bovenop wat het op dit gebied al doet.

De heer Koppelaar (Student & Starter) is al langer voorstander van het autovrij maken van bepaalde delen van de stad. Hij denkt dat de huidige situatie daar nog meer om vraagt dan anders.

500 **De heer Schipper** (SP) hoort de heer Koppelaar spreken over ontmoedigen. Wat hem betreft zet het college daar behoorlijk op in. Nu gaat in zijn beleving de heer Koppelaar een stapje verder met het autovrij maken van delen van de stad. Hij is dan benieuwd waar, wanneer en hoe.

De heer Koppelaar (Student & Starter) noemt als voorbeeld de Oudegracht, Janskerkhof. Dat zijn zijns inziens bij uitstek plekken waar autovrij maken goed mogelijk is.

De heer Van Waveren (CDA) merkt op dat wanneer mensen daar niet met de auto hoeven te zijn, ze daar niet komen omdat dat onplezierig is voor de automobilisten. Hij vindt dat het coronavirus al vrij effectief is in het ontmoedigen.

510 **De heer Koppelaar** (Student & Starter) vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op de openbare ruimte. De verwachting is dat het een hele warme zomer wordt. Veel meer mensen dan in andere jaren, zullen noodgedwongen in Utrecht moeten blijven. Dat vraagt wat zijn fractie betreft een plan van aanpak. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat natuurgebieden beter te vinden zijn? Hoe maakt de gemeente dichtbebouwde wijken hittebestendig; kan dat bijvoorbeeld met extra watertappunten, of kleine popup-zwembadjes.

Daarnaast ziet hij dat veel mensen in en aan het huis aan het klussen zijn. Hij noemt de drukte bij de milieu-straten. Hij stelt voor gebruik te maken van het moment en mensen aan te moedigen een geveltuintje aan te leggen, juist ook omdat dat ook een kleine bijdrage kan leveren aan het tegengaan van de hittestress.

Met betrekking tot wonen sluit hij zich graag aan bij de oproep van de PvdA de bouwproductie van woningen op peil te houden. Hij moedigt de wethouder Wonen aan verhuurders te blijven aanspreken op huurverhogingen die op dit moment in zijn ogen ongewenst en ongepast zijn.

520 Hij refereert aan een uitspraak van de minister-president over dat hij vindt dat jongeren zich meer van zich moeten laten horen. Hij stelt voor dat als gemeente te faciliteren. De vraag is dan ook of het college daarmee actief aan de slag kan en hij jongerenorganisaties proactief wil uitnodigen om aan tafel te komen om allerlei zaken te bespreken. Daarmee rondt hij zijn bijdrage af.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) spreekt een woord van dank aan het adres van alle mensen die in de afgelopen maanden onder soms moeilijke omstandigheden de stad uit de crisis hebben geloodst. Hij noemt verschillende groepen die hierin een rol hebben gespeeld.

530 Hij refereert aan de vragen die zijn fractie schriftelijk indiende. Hij herhaalt een aantal vragen voor de luisteraars thuis. Hij noemt enkele zaken die hij goed vond van zijn collega-commissieleden: de inbreng van de PvdA over langzaam verkeer, de inbreng van Student & Starter over groen en de autovrije zondag. Hij onderstreept wat de heer Koppelaar inbracht over de onduidelijkheden bij de studentenverenigingen over wat wel en niet mag. Hij krijgt dit signaal te vaak uit verschillende hoeken. Hij vraagt het college hoe de verenigingen beter te bedienen. Hij legt de vraag voor hoe het klantencontactcentrum omgaat met deze verenigingen. Hij doet de suggestie veel gestelde vragen te publiceren zodat mensen te weten komen wat er al gevraagd is.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de ChristenUnie het met zijn fractie eens is dat de gemeente eerst moet weten wat haar plan is om te kunnen communiceren met de bewoners.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) antwoordt dat landelijk een plan getrokken is. De vraag is nu hoe dat plan lokaal toe te passen. De rondvaartbotensector betreft niet heel Nederland.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de heer Wijmenga stelt dat het nu duidelijk en klaar is en dat het stadsbestuur hierover niet meer hoeft te spreken.

540 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) antwoordt ontkennend. Het gaat hier om het afwegingskader van het college. Landelijk zijn maatregelen gecommuniceerd. Landelijk is aan sectoren ook meer ruimte gegeven. Dat wordt ingevuld met protocollen. Het bestuur spreekt niet voor niets.

Hij vervolgt zijn inbreng met in te gaan op de openbare ruimte. Te zien is dat het centrum management Utrecht goed bezig is geweest. Ondernemers ontvingen stickers en matjes om mensen aan te moedigen afstand te

houden. Daaruit spreekt een zekere uniformiteit. In de rest van de stad lijkt het te gaan om een vrije plakplaat: alles lijkt te kunnen: verf, tape, graffiti. Hij vraagt het college of het mogelijk is daarin uniformiteit aan te brengen en het initiatief in dat opzicht naar zich toe trekken. Soms weten mensen nu niet meer wat wel en wat niet een aanwijzing is.

Hij refereert aan de inbreng van de heer Gilissen en geeft aan dat zijn fractie zich gestoord heeft aan het gebrek aan snelheid in het uitrollen van maatregelen. Pas na de meivakantie lag er een brief waarin gesproken werd over een taskforce Verkeersmaatregelen. Deze week ligt er een afwegingskader. Hij heeft hiervan weinig gezien in de openbare ruimte. Hij had meer activiteit van het college verwacht en verwacht nu hierop een reflectie. Hij noemt omrijroutes in de Voorstraat waarvan er twee opgebroken blijken te zijn. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af. **De heer Bosch** (PVV) refereert aan de schriftelijke bijdrage van de ChristenUnie over het initiatief van bewoners voor autovrije straten. Hij vraagt waar hij zijn auto zal laten wanneer zijn straat dit aanvraagt.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) bevestigt dat veel mensen thuis zijn gaan werken en dat de auto minder gebruikt wordt. Mogelijk kan de gemeente Utrecht die trend vasthouden. Hij ziet daarin wel perspectief voor meer ruimte aan de fietser en voetganger.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) is verbaasd over de snelheid waarmee het uitvoeringsbesluit horeca kwam na het bekendmaken van het afwegingskader voor de inrichting van de anderhalve meter samenleving in Utrecht. Haar verbazing kwam allereerst vanuit het afwegingskader zelf. Daarin hebben verblijf en horeca niet de belangrijkste prioriteit. Zij had dan eerder een verkeersplan verwacht.

Het had haar fractie ook logisch geleken even af te wachten of de raad de prioritering uit het afwegingskader ook steunt. Zij veronderstelt dat de wethouder zich opgejaagd voelde door haar eigen D66 fractie die vooral over zichzelf heen buitelde in het AD met proefballonnetjes en beoordelingen van het collegebeleid. Zij benadrukt dat GroenLinks het afwegingskader een goed doordacht stuk vindt dat heldere prioriteiten stelt. Die prioriteiten steunt GroenLinks ook voor het overgrote deel.

Haar fractie is wel van mening dat er onvoldoende gewicht wordt gegeven aan de publieke ruimte als een voor iedereen toegankelijk verblijfsgebied. Zij zal daarop terugkomen in haar bijdrage.

Het college zegt in het afwegingskader veiligheid en gezondheid voorop te stellen. Haar fractie onderschrijft dat. Zij tekent daarbij aan dat het goed is te beseffen dat veiligheid meer is dan het handhaven van coronamaatregelen en dat gezondheid verder gaat dan het indammen van het virus. Tegenover de terugloop van het aantal coronapatiënten staan ook negatieve zaken als toenemend huiselijk geweld, meer stress en eenzaamheid, psychische problemen, het uitstellen van andere dan coronazorg, minder beweging, et cetera.

Zij spreekt dan nog niet over de economische gevolgen voor bewoners en bedrijven. Voor GroenLinks gaat het beheersbaar houden van het virus hand in hand met werken aan een solidaire samenleving en met het bouwen aan een duurzame toekomst.

De tweede prioriteit die het college stelt is, is dat mensen zich kunnen verplaatsen; verplaatsen gaat boven verblijven. Dat betekent voorrang voor voetganger, fietser en toegankelijke routes en ruimte voor mensen met een beperking. Voor fietsparkeren en pop up fietsenstallingen blijft ook ruimte beschikbaar. Wat haar fractie betreft kan daarvoor indien nodig - tijdelijk - autoverkeer worden opgeheven.

Om te zorgen dat fietsers en voetgangers veilig afstand tot elkaar kunnen bewaren heeft haar fractie nog een aantal suggesties; de suggesties zijn voor een deel al genoemd door haar collega's in de commissie. Tijdelijke uitbreiding van het voetgangersgebied in de binnenstad, de snorfiets vervroegd naar de rijbaan, opheffen van autoparkeerplaatsen en beperkt autoverkeer en snelheidsbeperking voor auto's en op smalle fietspaden ook voor fietsers.

Als het gaat om verblijf in de openbare ruimte, heeft het stadsbestuur in de ogen van GroenLinks onvoldoende aandacht voor de functie van de publieke ruimte als huiskamer van de stad. Haar fractie vindt het belangrijk dat er allereerst aandacht is voor mensen die thuis geen of onvoldoende buitenruimte hebben om te zitten, spelen of

590 sporten. Wat haar betreft moeten er voldoende bankjes, picknickplekken, grasstroken, trapvelden zijn en blijven waar mensen doorlopend en gratis terecht kunnen.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) vraagt of mevrouw De Boer het met Stadsbelang eens is dat dit een soort van visie is op hoe haar fractie kijkt tegen de inrichting van de stad met betrekking tot corona en met daarop ook een plan getrokken.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

600 Dit brengt haar terug bij het Uitvoeringsplan horeca. Haar fractie vreest dat in de afweging voor eventuele terras-uitbreiding juist de functie van publieke verblijfsruimte niet zwaar genoeg wordt meegewogen met nadelige gevolgen voor de mensen die geen geld hebben voor een drankje op het terras of voldoende ruimte hebben om buiten te zitten. Zij neemt als voorbeeld drie horecagelegenheden die zij ziet op haar dagelijkse wandelingen: zij noemt onder meer Soya Oog in Al en Kanaalzicht in Lombok. Deze vestigingen hebben allemaal voldoende gras en/of straat voor de deur om extra tafels neer te zetten. De ruimte wordt nu gebruikt door studenten en kinderen, ouders en ouderen, sporters en mensen die zich ontspannen, om een broodje te eten, een boek te lezen, wijntje te drinken, push ups te maken, frisbee te gooien of een dutje te doen. Waar moeten deze mensen straks terecht als de horeca meer ruimte krijgt? Zij krijgt graag de verzekering van de wethouder dat de belangen van deze groep die zich niet zo gemakkelijk laat horen, zwaar worden meegewogen, en dat de publieke ruimte niet wordt weggegeven aan wie het meest biedt of aan wie het eerste roept. GroenLinks beseft wel degelijk dat de horeca het zwaar heeft.

610 **Mevrouw Ferket** (D66) stelt voor gezamenlijk op zoek te gaan naar meer recreatieplekken waartoe mensen gratis toegang hebben én waar óók tegen betaling iets te drinken is. Zij benadrukt het belang van de culturele ondernemers en de ondernemers voor wie het water aan de lippen staat. Zij wil voorkomen dat die mensen de bijstand ingaan.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) wil bij voorkeur niet dat deze mensen de bijstand ingaan. Dat geldt voor iedereen wat haar betreft. Dat geldt ook voor de ondernemers en dat geldt ook voor de mensen die ontslagen zijn uit een nul-urencontract. Haar fractie is er ook niet van overtuigd dat een of twee tafels extra het verschil gaat maken voor heel veel van de kleine ondernemers. Haar fractie is niet bereid de hele binnenstad vol te zetten met terrassen juist omdat de publieke ruimte publieke ruimte moet blijven. Zij vindt het een goed plan om ruimte te maken. In dat opzicht schaart zij zich achter het plan van mevrouw Ferket. In de afweging van de gemeente moet wat haar betreft het belang van de mensen die geen geld hebben zwaarder wegen dan nu uit het plan blijkt. Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn.

620 Haar fractie beseft dat de horeca het zwaar heeft. Datzelfde geldt voor winkels, culturele instellingen en tal van andere ondernemers en ZZP-ers in de stad. Zowel landelijk als lokaal zijn er regelingen deze groepen financieel te ondersteunen. Zij vermoedt dat dat niet voor iedereen voldoende zal zijn. Deze coronacrisis zal economisch nog lang nadreunen. GroenLinks wil daarom dat de gemeente deze groepen niet alleen financieel ondersteunt, maar ook door snelle en soms soepele toepassing van regels en regelingen.

Vooruitblikkend naar de zomer voorziet GroenLinks dat dit jaar meer Utrechters de zomervakantie in de stad zullen doorbrengen. Daarom wil haar fractie dat het concept leefstraat extra onder de aandacht wordt gebracht. Ook buurtcampings, gratis toegankelijke buurtfestivals, speelruimte voor kinderen, sporten in de openbare ruimte en recreatie in en om de stad, verdienen een extra impuls.

630 Mevrouw De Boer sluit haar bijdrage af met een positieve noot. Zij benadrukt dat de coronacrisis ook kansen biedt voor de toekomst. In de afgelopen tijd werd noodgedwongen minder auto gereden, vooral in de spits. Dit zorgt voor minder luchtvervuiling en lawaai. Veel mensen met longklachten haalden letterlijk opgelucht adem. De lucht boven de Utrecht was in jaren niet zo blauw. Alle reden is er om ervoor te zorgen dat de lucht boven Utrecht schoon blijft: het aantal mensen met longproblemen neemt door Covid 19 neemt toe en het komt haar voor dat het virus harder lijkt toe te slaan in gebieden met hoge luchtvervuiling. GroenLinks wil stimuleren dat organisaties en mensen ook in de toekomst mobiliteitskeuzes maken die passen bij een gezond en duurzaam stedelijk leven,

allereerst door bewust af te wegen of mobiliteit nodig is. Zij refereert hierbij aan de desbetreffende inbreng van de heer Wijmenga. Thuiswerken of digitaal vergaderen kan ook buiten coronatijd soms een betere keuze zijn.

De voorzitter deelt mee dat mevrouw De Boer haar spreektijd heeft gebruikt.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) rondt hiermee haar bijdrage af.

640

Punt van orde

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de fracties ook schriftelijke inbreng hebben ingediend. Hij vraagt of op datgene wat van de inbreng nu niet is genoemd, onderdeel uitmaakt van het debat.

De voorzitter antwoordt ontkennend.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of het college antwoord zal geven op de gestelde schriftelijke vragen.

De voorzitter antwoordt dat het college over zijn eigen antwoorden gaat. In dit geval zitten de partijen bij elkaar en kunnen zij hun volledige bijdrage inbrengen. Ze geeft de heer Van der Zweth de gelegenheid een korte vraag te stellen aan mevrouw De Boer.

650 *De commissie; voortzetting van het debat*

De heer Van der Zweth (PvdA) herhaalt de woorden van GroenLinks uit de schriftelijke inbreng die hij op het oog heeft. Hij citeert: "Verder leert de huidige situatie ons dat verdichten betekent dat we meer ruimte moeten maken voor ontspanning en recreatie in en om de stad". Zijn vraag is of voor GroenLinks de schaarse publieke ruimte en de huidige problemen een bewijs is dat nagedacht moet worden over de verdichting en een locatie als de De Merwedekanaalzone - misschien moet er ook gekeken worden naar uitbreiding buiten de stad?

Mevrouw De Boer (GroenLinks) antwoordt ontkennend. Dit is voor haar fractie juist een teken dat Utrecht de ruimte buiten de stad heel hard nodig heeft voor de broodnodige recreatie.

660 **De heer Van der Zweth** (PvdA) is het eens met GroenLinks over de verdeling van de schaarse ruimte en hij merkt op dat de druk op de parken en de publieke ruimte alleen maar hoger wordt wanneer tot immense aantallen zal worden verdicht op binnenstedelijke locaties. Dat maakt het probleem groter, zeker wanneer een probleem als het virus zich wederom zal voordoen.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) vindt het daarom ook juist zo belangrijk goed na te denken over hoe de publieke ruimte in de stad te verdelen. Dan kiest haar fractie in eerste instantie niet voor het vercommercialiseren daarvan, maar kiest haar fractie voor de huiskamer van de stad.

De heer El Abassi (DENK) gaat in op de openbare orde. Zijn fractie is voor maatregelen om besmetting te voorkomen, zowel aan de voorkant als aan de achterkant. In beginsel was zijn fractie ook voorstander van boetes. DENK is nu tegen boetes om redenen die al genoemd zijn door mevrouw Ferket: met een strafblad of justitiële aantekening creëert de overheid meer problemen dan hij oplost.

670 Preventie aan de voorkant kan wat hem betreft beter, zoals bordjes bij sportvelden, parken en winkelcentra met waarschuwingen dat mensen anderhalve meter afstand van elkaar moeten houden, dat contactsport voor bepaalde leeftijden niet mogelijk is, et cetera.

In het kader van de ruimtelijke ontwikkeling gaat de heer El Abassi in op de realisatie van islamitische begraafplaatsen in Utrecht. In de commissievergadering over corona in april gaf zijn fractie al aan dat een aanzienlijk deel van de derde generatie moslims in Nederland begraven wil worden. De coronacrisis heeft urgentie van islamitisch begraven enorm doen toenemen. In reactie op zijn inbreng gaf de burgemeester aan welwillend te staan tegenover de realisatie van islamitische begraafplaatsen. Daarop namen enkele is de islamitische partijen het initiatief tot het voeren van een gesprek met de wethouder. Dat gesprek staat nu over een maand gepland. Hij vraagt de wethouder of hij de urgentie erkent en of hij bereid is het gesprek eerder te voeren dan pas over een maand. Hij vraagt of de wethouder kan bevestigen dat de Hamlaan die eerder bestemd was voor een begraafplaats nu kan dienen als grond voor de realisatie van een islamitische begraafplaats.

680

De burgemeester gaf verder aan dat het mogelijk is voor moslims begraven te worden op delen van gemeentelijke begraafplaatsen. Die voldoen echter niet aan de islamitische normen. De begraafplaatsen zijn niet eeuwigdurend. Die werken met grafrechten die steeds door nabestaanden moeten worden verlengd. Daarmee wordt niet tegemoetgekomen aan de islamitische wens tot eeuwige grafrust. Daarom vraagt zijn fractie het college in overeenstemming met de burgemeester in Rotterdam dat voor dat gedeelte van gemeentelijke begraafplaatsen eeuwigdurende grafrechten gelden. Dagelijks komen mensen te overlijden die er behoefte aan hebben in Utrecht begraven te worden. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

690 Veel moslims hebben een uitvaartverzekering die alleen uitvaartkosten financiert wanneer het gaat om een begrafenis in het buitenland. Door de corona is dat nagenoeg onmogelijk geworden. Daardoor kampen veel moslims met onverwacht hoge kosten. Hij vindt het belangrijk dat in deze nare tijden waardig afscheid genomen kan worden van dierbaren om het leed van familieleden te verminderen. Daarom vindt hij het een goed idee om in navolging van de gemeenten Amsterdam en Rotterdam een financiële regeling te treffen voor alle Utrechters, zo dat zij tegen een gereduceerd tarief hun dierbaren kunnen begraven. Hij vraagt of de burgemeester die toezegging kan doen.

700 Met betrekking tot verkeer en mobiliteit merkt hij op dat als gevolg van de coronamaatregelen veel taxibedrijven het hoofd niet meer boven water kunnen houden. De horeca is gesloten, mensen werken vanuit huis en er vinden geen vluchten meer plaats vanuit Schiphol: pijlers waarop de taxibranche stoelt. Om die reden vraagt hij het college in gesprek te gaan met de Utrechtse taxibedrijven om te onderzoeken waaraan zij precies behoefte hebben op lokaal niveau en zijn uiterste best te doen in die behoefte te voorzien. Verder verzoekt zijn fractie het college een noodkrediet in het leven te roepen voor taxibedrijven in nood zodat zij de coronacrisis kunnen overleven. Hij krijgt hierop graag een toezegging. Voor alle bovenstaande punten heeft zijn fractie een motie klaar liggen.

De heer Bosch (PVV) geeft een samenvatting van zijn schriftelijke inbreng. Landelijk vindt een discussie plaats over de boa's die in deze coronatijd steeds vaker en heftiger geconfronteerd worden met geweld. De boa's vragen nadrukkelijk om meer bewapening. Hij vraagt hoe het college tegen het voorstel aankijkt. Op dat voorstel sluit de bodycam aan. Hij vraagt uitleg van het college waarom de boa's nog steeds niet zijn uitgerust met bodycams en waarom daarmee in Utrecht nog geen proef is gestart. De werkgever heeft toch ook een verantwoordelijkheid voor de optimale facilitering van de veiligheid van de medewerkers?

710 In het kader van economische zaken vraagt hij naar het aantal Utrechters dat hun baan zal kwijtraken en hoe de Utrechtse economie er in de komende maanden en jaren zal gaan uitzien. De PVV-fractie denkt dat de economische gevolgen van Covid 19 nog niet te overzien zijn. Zijn fractie verwacht dat die gevolgen er zeker zullen zijn. Daarom wil zijn fractie dat de economie nu prioriteit krijgt en dat het college bij vrijwel alle andere programma's een pas op de plaats maakt en dat hij alleen de noodzakelijke en verplichte investeringen doet. Hij krijgt hierop graag de reactie van het college.

720 Met betrekking tot verkeer merkt hij op dat de files verdwenen zijn, mede doordat medewerkers vaker thuis werken. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van de heer Wijmenga. Zijn fractie is blij met mogelijkheden om thuis te werken. Hij vraagt zich af of de voorgenomen uitbreiding van het stadskantoor nog wel nodig is. Het aantal OV-reizigers is ook sterk gedaald. Voor langere afstanden neemt het autoverkeer toe, niet alleen vanuit de stad maar ook naar de stad. Hij vraagt hoe het college gaat anticiperen op het toenemende autoverkeer.

Zijn fractie doet een voorstel in verband met de gewenste uitbreiding van terrassen en de zorg van andere fracties daarover en hij legt de vraag voor of het logisch zou zijn om het voetgangersgebied, het winkelgebied, fietsvrij te maken. Dan kunnen de terrassen meer ruimte krijgen en hebben de voetgangers geen last van de ruimteinnemende fietsers. Hij is benieuwd naar wat andere fracties en het college daarvan vinden.

Hoe denkt het college over het toestaan van terrassen op plekken waar momenteel geen horeca meer zit? De voorbeelden zijn genoemd in deze bespreking. Popup terrassen zijn bijvoorbeeld al gebruikelijk in Kopenhagen. Zijn fractie vraagt het college bij uitbreidingen van terrassen wel goede aandacht te hebben voor de scheidslijn tussen de huidige openbare ruimte en het oppervlak dat onttrokken gaat worden aan de openbare ruimte.

730 **De heer Van Heuven** (Partij voor de Dieren) uit zijn respect en zijn dank aan de mensen die corona bestrijden en hulp en zorg bieden aan mens en dier. Gezien het einde van de crisis is het goed dat het stadsbestuur dit debat voert. Hij legt de vraag voor hoe lang de noodverordening van kracht zal blijven. Vanaf wanneer zal het college speciale maatregelen als voorstel aan de raad voorleggen? Hij kan zich vinden in dat opzicht in het pleidooi van de VVD dat zo snel mogelijk te gaan doen.

Door corona ontstaan botsingen tussen belangen van bewoners, de leefbaarheid voor de dieren, de kwaliteit van het groen en de gevolgen voor het klimaat. Zijn fractie is er blij mee dat het aantal bestaande terrassen niet wordt vergroot. Hij gaat ervan uit dat die regel niet wordt aangepast wanneer zou blijken dat de horeca het zwaar blijft hebben. De vergrote terrassen mogen wel open tot 1 november. Dat zal gevolgen hebben voor het klimaat als gevolg van bijvoorbeeld meer terrasverwarmers. Zijn fractie maakt zich daarover zorgen. Hij vraagt wat het college daarmee wil doen. Hij vraagt of het college kan toezeggen dat deze tijdelijke situatie niet permanent wordt.

740 Ook zijn fractie is van mening dat de tijdelijke maatregelen tijdelijk moeten blijven.

Zijn fractie maakt zich ook zorgen over het gegeven dat mensen nog niet naar clubs en uitgaansgelegenheden mogen. De overlast als gevolg van thuisfeestjes en feesten op straat zullen wel enorm toenemen. Hij vraagt hoe het college die overlast gaat voorkomen en adequaat zal oplossen op het moment suprême? Hij vindt dat belangrijk voor de leefbaarheid in de stad.

Zijn fractie kan zich aansluiten bij de opmerkingen over de maatregelen voor autoverkeer; tijdelijk eenrichtingsverkeer of het afsluiten van wegen, mogelijk opheffen van parkeerruimte. Zijn fractie zal zeker blij zijn met dergelijke maatregelen.

Hij roept het college op het belang van thuis werken onder de aandacht van werkgevers te blijven brengen. Nog steeds is naar kantoor gaan niet de norm. Hij vraagt of het college bereid is bedrijven te laten weten dat in de ogen van het stadsbestuur thuiswerken een goed beleid is.

750

De heer Bosch (PVV) sluit zich bij dat laatste aan. Met betrekking tot de voorgaande inbreng van de heer Van Heuven vraagt hij of de heer Van Heuven dat ook ziet als uitsluitend tijdelijk.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) bevestigt dat in deze crisis extra tijdelijke maatregelen genomen zouden moeten worden. Het is niet zijn bedoeling die voor altijd door te voeren. De raad zal daarover een debat moeten voeren. Het zal wel de inzet zijn van zijn fractie indien het beleid bevalt. Hij vervolgt zijn inbreng. Hij vraagt of de oproep thuis te werken blijft gelden voor de gemeente als werkgever.

In de Jaarbeurs vindt half juni een kindertheateruitvoering plaats als drive-invoorstelling. De Partij voor de Dieren begrijpt die behoefte maar maakt zich zorgen over de luchtkwaliteit aangezien steeds meer evenementen als drive-in in de stad gaan komen. Zijn fractie zou er niet blij mee zijn wanneer wekelijks een drive in Technofeest zou plaatsvinden in de Jaarbeurs. Hij vraagt hoe het college daarover denkt. Waar ligt de grens voor drive-in evenementen? Kan het college sturen dat die in ieder geval aan de rand van de stad zullen plaatsvinden?

760

Met betrekking tot de herstart van de economie ziet zijn fractie kansen om dit groen en duurzaam te doen. Wat hem betreft moet toegewerkt worden naar een economie die rekening houdt met de grenzen van wat de planeet de mensheid kan bieden. De klimaatcrisis vindt hij een nog ernstiger bedreiging voor de gezondheid en de toekomst van mensen. Daarmee moet de mensheid wat hem betreft juist nu aan de slag.

Veel andere punten zijn gemaakt. Hij vraagt aandacht voor de oorzaak van de crisis: een zoönose, een virus dat overging van dier op mens, wat hem betreft ontstaan door de verwerpelijke manier waarop de mens met dier en leefomgeving omgaat. Hij beseft dat dit niet te voorkomen is. Hij vraagt zich wel af of het college voor zichzelf een rol ziet om niet verder bij te dragen aan een eventuele uitbraak en verspreiding van nieuwe zoönoses. Hij krijgt daarop graag de reactie van het college.

770

De heer Van Waveren (CDA) sluit zich aan bij alle woorden over zorg- en hulpverleners en handhavers en anderen die goed werk leveren in de stad. Hij maakt ook zijn complimenten aan het college voor de eerste fase van de snelle uitvoering van een aantal regelingen voor inkomensondersteuning.

Er is nog een grote opgave te doen waarvoor het stadsbestuur in zijn geheel verantwoordelijk is. Het maakt uit wat mensen hebben meegemaakt in deze crisis. Mensen die in een gezin leven waarin iemand aan corona is overleden of bijvoorbeeld zorgverleners; ze maken allemaal vanuit hun eigen perspectieven deze crisis mee, zoals ook de ondernemer die economische last ondervindt, of de persoon die thuis werkt en voor wie de wereld doordraait. Gezamenlijk zijn alle betrokkenen verantwoordelijk hieruit te komen.

780 Allereerst gaat het om de verdeling van openbare ruimte. Daarop zal een groter beslag komen. De eerste stap die nu gezet moet worden, is het zo groot mogelijk maken van die ruimte. Dat betekent wat hem betreft dat alles in beeld gebracht moet worden alvorens tot een integrale afweging te komen: de openbare ruimte van de gemeente, sporthallen, en andere ruimten die geschikt zijn voor activiteiten die meer ruimte nodig hebben. Hij sluit zich graag aan bij de analyse van mevrouw De Boer over het moment en de onvoldragenheid van het Terrassenplan. Dat had er eerder mogen liggen, ook wat hem betreft. Nu is veel nog onduidelijk. Hij noemt enkele voorbeelden van afwijzingen. Hij vraagt aan de voorkant duidelijkheid. Hij vraagt afstemming met markten, met sportscholen die nog tot 1 september dicht zijn. Hij oppert de suggestie die ruimte te bieden in de openbare ruimte of in gymzalen zodat ze daar aan de slag kunnen. Hij noemt in dit verband ook openluchtkerken, drive-in voorzieningen en is daarvan voorstander. Waarom is dit allemaal niet meegenomen in de afweging? Hij vindt dat

790 er een integrale afweging moet zijn voor de openbare ruimte. Hij noemt in dit verband ook sportverenigingen en kantines en de ruimte daar als onderdelen van openbare ruimte. Wanneer die ruimte benut kan worden, verlicht dat de druk op andere locaties in de stad.

Wat hem betreft gaat de gemeente vóór Pinksteren nog over naar een Koningsnachtmodel waarbij tegen bezoekers van de binnenstad gezegd wordt hun fiets te laten staan en verder te lopen. Hij noemt het begrip druktemonitors met informatie op websites waardoor mensen over meer informatie beschikken. Hij vindt dat dat momenteel nog tekort schiet.

In dit verband noemt hij ook de ontlasting van het OV als een belangrijk aandachtspunt; ook daar bestaat het risico dat het te druk gaat worden. Hij stelt voor leraren die van buiten de stad moeten komen een parkeervergunning te geven zodat ze niet met het OV hoeven te reizen. Dit lijkt hem goed als tijdelijke noodmaatregel. Hij

800 ziet in andere gemeenten een dergelijke discussie ook gevoerd worden.

Hij vindt dat het stadsbestuur momenteel een beetje achter de feiten aanloopt en legt de vraag voor wanneer de lokale aanpak en wanneer de lokale noodverordeningen komen. Wat hem betreft maken stadsbesturen per gemeente een noodverordening wanneer het landelijk bestuur dat toestaat, in afstemming in de veiligheidsregio. Hij vraagt het college waarvoor het momenteel lobbyt. Hij krijgt daar graag inzicht in en wil daarover graag het gesprek voeren.

De heer Schipper (SP) brengt in dat veel al gezegd is. Hij vond de agendering van zijn collega's in de commissie compleet genoeg om niet mee te agenderen.

Hij heeft in een interruptiedebat al gesproken over het terrassenbeleid, over voorkomen dat het recht van de sterkste in de openbare ruimte de doorslag krijgt.

810

Hij kan zich een heel eind aansluiten bij het pleidooi van mevrouw De Boer. Haar pleidooi ligt ook in het verlengde van het terrassenbeleid, misschien met uitzondering van de leefstraten. Dat was tot nog toe in zijn beleving niet een doorslaand succes.

Hij refereert aan de inbreng van Student & Starter over de huurverhogingen. Hij merkt op dat de corporaties bescheiden zijn met de verhogingen: gemiddeld de inflatie. In sommige gevallen is dat voor veel mensen nog een probleem en hebben mensen maatwerk nodig om deze periode te kunnen doorstaan. Vorige week stelde hij met de heer Koppelaar vragen over een sociale verhuurder die de maximale huurverhoging toepast. Momenteel maakt hij een overzicht van de activiteiten van een groep die de aanvangshuren van zijn woningen drastisch verhoogt. Hij stelt in het vooruitzicht dat er nog meer aankomen. Niet voor niets stelde hij vragen met GroenLinks

820 over uitbreiding van de huurkorting. Mensen die nu geen recht hebben op die korting, komen momenteel in de problemen.

De bewoners van de voormalige Mitrosmonumenten meldden zijn fractie dat daar geen sprake is van de flexibiliteit van maatwerk. Hij doet suggestie aan de wethouder voor de nazorg de corporaties daarop te wijzen.

Ordevoorstel

De heer Gilissen (VVD) vraagt naar de actuele moties van fracties die moties aangekondigd hebben.

De voorzitter stelt voor aan het slot van deze vergadering daarbij stil te staan. Zij stelt een schorsing voor van 15 minuten en verneemt van de burgemeester dat dat voldoende is voor de voorbereiding van het college. In verband met het schoonmaken van de zaal, vraagt zij iedereen de zaal te verlaten en eigendom mee te nemen.

830

De beantwoording door het college

Burgemeester Van Zanen is het zeer eens met de inbreng uit de commissie over nabestaanden, slachtoffers, oudpatiënten, mantelzorgers, medewerkers, mensen in de verenigingen, vrijwilligers, ondernemers, onderwijzers, en iedereen die in de afgelopen maanden heeft bijgedragen aan de opvang van de gevolgen van de coronacrisis. Afhankelijk van wat mensen meemaken, ervaren zij de crisis. Hij staat stil bij enkele bijzonderheden die zich hebben voorgedaan, en bij het intense verdriet en hoopgevende initiatieven.

De burgemeester verheugt zich over het bijeen zijn in deze raadszaal en dat het stadsbestuur fysiek aanwezig is in deze vergadering. Het tijdstip lijkt bijna daar waar in iedereen zijn eigen dingen weer kan doen als gemeenteraad, als gemeentebestuur, als samenleving. Hij benadrukt dat het nog niet zo ver is.

840

Deze crisis is ongekend, een pandemie waarbij hele harde en stevige structuren gelden als reactie daarop. Hij noemt de 25 veiligheidsregio's waarvan de voorzitters snoeiharde zeer precieze aanwijzingen krijgen. Dat is niet te belobbyen of te bemotieën. Een modelverordening wordt landelijk afgesproken om voor het publiek nog enige helderheid te hebben. Per veiligheidsregio wordt een noodverordening vastgesteld. Daarbij speelt geen willekeur. De besturen bestrijden een crisis. Dat betekent een uitvoerige evaluatie wanneer alles achter de rug is. Alle betrokken bestuurders moeten verantwoording afleggen in het parlement en als voorzitter van de veiligheidsregio in de veiligheidsregio's en in het geval van de Utrechtse regio in de 26 gemeenten en gemeenteraden. Er zijn uitzonderingen, bijvoorbeeld de markten. Die zijn verboden. In de modelverordening staat dat daarvan afgeweken mag worden. In de veiligheidsregio Utrecht en Amstelland is ervoor gekozen gebruik te maken van de mogelijkheid daarvan af te wijken. De burgemeester licht toe in welke stappen de ruimte om daarvan af te wijken is vergroot.

850

Wethouder Diepeveen zal antwoorden op de vraag van DENK over de begraafplaatsen. De burgemeester heeft hiervoor landelijke aandacht gevraagd. Dat betekent nog niet dat het dan al of niet geregeld is.

Ook in Utrecht geldt nog steeds de noodverordening. Een nieuwe noodverordening is op komst.

De huidige situatie is bestuurlijk en juridisch gezien niet wenselijk voor op de lange termijn. Dit is bedacht voor een crisis van vijf à zes weken. In het kabinet wordt momenteel gedacht over vervangende wetgeving om hieronder een basis te leggen die voor een wat langere termijn juridisch houdbaar is. Op dit moment is er nog geen eenstemmigheid in het kabinet over die vervangende wetgeving. Dat betekent niet dat de lokale besturen meer te zeggen krijgen. Maar dan ligt het wel vast in een wet.

860

Waarschijnlijk gaat vanaf 1 juni de deur langzaam open en dan weer verder open op 1 juli. De voorbeelden zijn bij de raad langsgekomen. De burgemeester roept de commissie op gebruik te maken van de mogelijkheden. Hij en het college stellen het zeer op prijs nu hierover in het openbaar te kunnen spreken.

In algemene zin moet hij hierop ook een domper leggen: sommige zaken kunnen en mogen niet sneller. Hij roept de raad op geduld te oefenen en de ruimte die nu geboden wordt, te gebruiken. Richting de heer De Boer attendeert de burgemeester op de bestuurlijke visie die hieruit uitspreekt. Hij roept de commissie op hiervan ook te leren en te blijven monitoren.

Hij begrijpt dat iedereen aan de slag wil. Hij steunt hen ook. Met uitzondering van incidenten zou hij het erg vinden te moeten verklaren dat het over is, dat alles weer dicht gaat. Wanneer dat zou moeten gebeuren, zal hij dat

weer doen. Hij benadrukt het belang van zorgvuldigheid. Hij vindt in dit geheel de openbare ruimte goud waard. Hij roept alle betrokkenen op die ruimte te koesteren en daarvan ook gebruik te maken.

870 De burgemeester loopt de fracties bij langs voor zijn beantwoording in specifieke zin. Hij heeft aangegeven dat wel degelijk een visie ten grondslag ligt aan de voorgestelde maatregelen. Hij is het eens met heer De Boer dat het nog wel een lange tijd zal duren. Als het gaat om de lange termijn, sluit hij zich aan bij de inbreng van mevrouw De Boer en anderen. Die discussie over de kadernota is het samenbrengende moment, ook een moment waarin het bestuur iets minder in het duister tast dan nu. Het lijkt hem niet goed erop te wachten. Daarvoor ontbreekt ook de tijd.

De burgemeester is geen voorstander van een Raadsvoordracht voor het afwegingskader. Dat heeft ook niet de voorkeur van het college. Dat neemt niet weg dat de raad op elk gewenst moment via de instrumenten die de raad ter beschikking staan, invloed kan uitoefenen. Hij voorziet met een raadsvoordracht vertraging in bestuurlijk opzicht.

880 Stadsbelang stelde ook enkele schriftelijke vragen. Het college zal proberen zoveel mogelijk vragen te beantwoorden. Alles wat het college vanavond niet beantwoordt, zal het college in de vrijdagbrief beantwoorden.

De heer Gilissen (VVD) volgt de lijn die de burgemeester schetst en concludeert dat dat wat hem betreft ook wel iets betekent voor het daadwerkelijk effectueren van het afwegingskader. Hij vraagt van het college een voorstel voor het spel tussen raad en college over dit belangrijke document zodat de raad de gelegenheid krijgt zich hierover uit te spreken.

Burgemeester Van Zanen antwoordt bevestigend en voegt daaraan toe "om te beginnen vanavond".

Als antwoord op de vraag of bewoners en winkeliers bezwaar kunnen aantekenen, zet de burgemeester uiteen dat daarvoor de reguliere termijnen gelden van de Algemene Wet Bestuursrecht.

890 Als het gaat om aansprakelijkheden en verantwoordelijkheden, handelt de gemeente in lijn met de regionale noodverordening en de aanwijzing van de minister. Wanneer overheden hun taken zorgvuldig uitvoeren, zijn de risico's op aansprakelijkheid gering. Op te treden is op basis van de noodverordening wanneer een ondernemer de regels niet heeft nageleefd.

Schadekwesties zijn casuïstisch van aard. De feiten en omstandigheden van een specifiek geval moeten worden beoordeeld. Dan pas is te zien of er juridische gevolgen zijn. Het hangt af van de feiten en omstandigheden in hoeverre de ondernemingen die betrokken zijn bij gezamenlijke plannen, aansprakelijk zijn.

De vragen over het testbeleid zijn bestemd voor wethouder Eerenberg. Desalniettemin geeft de burgemeester hierop een reactie. De GGD is volop in overleg met de wethouder en met de DPG (directie publieke gezondheid) om het testen voor te bereiden. Extra locaties zijn in voorbereiding voor mondslijmafname. Ingehuurde medewerkers worden geschoold om bron- en contactonderzoek te doen. Volgende week in de commissie Mens en

900 Samenleving zal het college dat nauwkeuriger kunnen aangeven.

De tweede vraag betrof de handhavingstrategie. De burgemeester is vast van plan, ook voor de Driehoek, de lijn van aanspreken, waarschuwen, en beboeten onverkort voort te zetten. Dat betekent niet dat het kritiekloos is. Niet iedereen zal dit begrijpen, noch als het gaat om direct beboeten, noch als het gaat om het tegendeel. Het college heeft met de politie afspraken gemaakt over escalatie. De gemeente Utrecht is altijd gericht op de-escalatie.

D66, Student & Starter, ChristenUnie en de VVD stelden vragen over de communicatie. In algemene zin antwoordt de burgemeester dat de communicatie goed gaat maar dat die altijd beter kan. Het college zal de positieve toon proberen aan te slaan in deze nieuwe fase. De voorbeelden van wat wel en wat niet kan, zijn ingewikkeld te geven; daarover is nog niet alles precies bekend. In het Veiligheidsberaad zijn gisteren ook de

910 vragen gesteld die vandaag ook gesteld worden. Ook dat maakt het ingewikkeld. De regels worden uitgewerkt en het college zal op alle mogelijke manieren de communicatie, zeer lokaal en zeer specifiek inzetten. Daarbij wordt samengewerkt met Centrum Management Utrecht. Steeds weer worden nieuwe dingen georganiseerd: waar is gemakkelijk boodschappen te doen, wat zijn de piek- en daluren, waar zijn de minder drukke plekken en parken,

waar is buiten te recreëren? Het college zal de nieuwe instrumenten inzetten. In de communicatie probeert het college ook steeds te leren.

In antwoord op de vraag waar initiatieven terecht kunnen, noemt de burgemeester het Initiatievennetwerk. Daarop wordt heel veel aangeleverd. Dat past zeker bij deze fase. Ook is gevraagd naar capaciteit om initiatieven te behandelen. Het college gaat ervan uit dat het mogelijk is. Dat neemt niet weg dat het passen en meten blijft.

Daarbij is gewenning nodig aan de nieuwe situatie. Het is niet mogelijk alles te doen en alles supersnel af te handelen. Het moet ook zorgvuldig en betrokkenen moeten ervan leren. Vaak gaat het ook om houding en gedrag en een beetje empathie, bijvoorbeeld naar mensen uit het onderwijs, naar ondernemers die al wekenlang in de problemen zitten. De burgemeester had overleg over de afhandeling met het afdelingshoofd van VTH.

De burgemeester schaaft zich achter de opmerking van de PvdA over de verademing en de noodzakelijke waakzaamheid. Hij stelt dat nooit voldoende handhaving mogelijk zal zijn. De handhavers doen ontzettend hun best.

De burgemeester is supertrots op de handhavers kijkend naar de afgelopen acht à negen weken: naleving.

Mensen nemen hun verantwoordelijkheid. Wanneer de gemeente het van de handhavers had moeten hebben, was er niets van terecht gekomen en had het stadsbestuur dit debat niet kunnen voeren. Hij benadrukt het belang van de samenleving in het bereikte resultaat tot nu toe. Bij excessen kunnen de inwoners van Utrecht rekenen op de afdeling handhaving en op de politie.

De burgemeester merkt op geen nieuw plan te zullen maken. Hij voorziet dat dat niets oplevert. De gemeente Utrecht heeft een handhavingsprogramma. Dat is per uur te bekijken op inzet, aantallen, geld, prioriteiten en op andere parameters. Het college blijft werken met de hotspots samen met de Driehoek en op basis van het integraalveiligheidsplan. Sommige zaken zullen nu niet doorgaan omdat voor de inzet alle capaciteit noodzakelijk is vanwege deze coronacrisis.

Ordevoorstel

De burgemeester legt de vraag voor of hij de vragen van de heer Isik van de PvdA nu zal beantwoorden.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het prima wanneer de burgemeester die vragen nu beantwoordt.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat er nog een aantal coronavragen liggen die aanstaande vrijdag zullen worden beantwoord in de laatste coronabrief. Hij vindt beantwoording nu, het belonen van slecht gedrag. Zijn voorstel is dit te betrekken bij de vrijdagbrief conform de bestaande afspraak.

De voorzitter loopt de fracties bij langs.

Mevrouw Ferket (D66) sluit zich bij de inbreng van de VVD aan.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) sluit zich aan bij de inbreng van de VVD.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) antwoordt dat de vragen wat haar betreft nu beantwoord mogen worden.

De heer Schipper (SP) vindt dat de vragen nu beantwoord mogen worden om voor nu al uit de spanning te zijn.

De heer Van Waveren (CDA) vindt dat de heer Gilissen in principe gelijk heeft, maar het lijkt hem goed de antwoorden nu te geven wanneer die voorliggen.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) deelt de visie van het CDA.

De heer El Abassi (DENK) vindt directe beantwoording prima, al krijgt hij een déjà vu als het gaat om de spelregels.

De voorzitter concludeert dat de burgemeester de antwoorden nu kan geven.

Het college

Burgemeester Van Zanen licht toe dat de vragen betrekking hebben op de inzet van handhaving tijdens Hemelvaart. Op vraag 1 antwoordt de burgemeester waarom er geen toezicht was van de gemeentelijke handhaving terwijl het college van het mooie weer op een vrije dag op de hoogte was. Hij zet uiteen dat sinds het ingaan van de maatregelen voor de aanpak van Covid 19 surveillerende medewerkers van Toezicht en Handhaving aanwezig waren op vele locaties in de stad. Daarbij is te denken aan parken, winkelgebieden, speeltuinen, sportcomplexen, landgoederen, recreatiegebieden, plassen. Daarbij is rekening gehouden met de weersomstandigheden.

In voorkomende gevallen spreken de handhavers mensen aan om de geldende maatregelen te handhaven waar-
bij aanvullend officiële waarschuwingen worden gegeven of boetes worden uitgeschreven.

Dit toezicht en die handhaving in de openbare ruimte vindt plaats in overleg met de politie. In de loop van de
Hemelvaartsdag werd op alle bekende locaties drukte gemeld en waargenomen. Na het terechte signaal van de
heer Isik over de drukte bij de Muntkade zijn diverse medewerkers rond 15:45 uur naar die locatie gegaan en zijn
de bezoekers van die locatie in samenwerking met de politie verzocht het gebied te verlaten.

970 In antwoord op vraag 2, hoe het mogelijk was dat de handhaver van de gemeente om 16.15 uur op de locatie
kwam na de ontruiming, zet de burgemeester uiteen dat Theo R (de handhaver) zich niet herkent in die tijdlijn. Er
waren voldoende handhavers om ervoor te zorgen dat bezoekers het gebied tijdig zouden verlaten. Die handha-
vers arriveerde om 15.45 uur. De politie was inderdaad nog aanwezig en had nog geen actie ondernomen. Rond
16.00 uur is begonnen met het verzoek aan mensen het gebied te verlaten. Een kwartier later was de locatie
leeg.

Op de derde vraag antwoordt de burgemeester dat op verschillende korte momenten via verschillende agenten in
dienstauto's aanwezig waren. Zij zagen de situatie uit de hand lopen en besloten in te grijpen, et cetera. De
THOR en de politie hebben diverse malen per dag contact over het toezicht op en de handhaving van de corona-
maatregelen op locaties waar het te druk is of dreigt te worden en de anderhalve meterregel niet of moeilijk na te
leven is. Daarbij wordt in onderling overleg besloten hoe en door wie gehandhaafd wordt. Daar waar weerstand
wordt verwacht, treden politie en handhaving gezamenlijk op. Dat kan zijn met het aanspreken van mensen, met
waarschuwen, met oproepen de locatie te verlaten of met het uitdelen van boetes.

980 Op de vraag of er afspraken zijn gemaakt, antwoordt de burgemeester dat bezoekers zich over het algemeen aan
de geldende maatregelen houden. Steeds vaker – zeker bij mooi weer - worden groepjes gezien van mensen die
niet tot hetzelfde huishouden behoren. Daarmee lijken de inwoners een voorschot te nemen op de maatregelen
die pas ingaan op 1 juni.

De vraag hoe het college voorkómt dat vergelijkbare situaties zich zullen gaan voordoen in deze zomer waarin
veel mensen thuis blijven en waarin mooi weer is verwacht, beantwoordt de burgemeester met te zeggen dat het
de dringende oproep blijft drukte te vermijden en anderhalve meter afstand te blijven houden. Die anderhalve
meterregel wordt gemonitord door handhaving en politie op drukke locaties zoals in parken en rond zwemplas-
sen. Op die locaties worden bezoekers verzocht de anderhalve meter-regel na te leven en aangesproken drukte
te vermijden. Tot nu toe is het de ervaring van de burgemeester dat de gang van zaken op locaties heel behoor-
lijk gaat.

990 De burgemeester vervolgt zijn beantwoording met in te gaan op de vragen van de VVD.

Hij laat de beantwoording van de vraag of alles wat nu gedaan wordt, tijdelijk is, aan de andere collegeleden over
voor wat betreft hun portefeuilles. In ieder geval geldt dat zeker voor zijn portefeuille.

Richting Student & Starter zet de burgemeester uiteen graag bereid te zijn om met studentenverenigingen te
spreken over de introductieweken om te bevorderen dat het goed gaat lopen. Daarvan is landelijk al sprake.

Burgemeester Schuiling van Groningen nam het initiatief om met de studentensteden te spreken. Burgemeester
Van Zanen weet niet wat mogelijk is. Hij durft in dit verband niets toe te zeggen. Voor een sociëteit gelden tot nu
toe de horecaregels. Jongerenorganisaties zijn altijd welkom bij de gemeente met hun ideeën. Hij verneemt
graag wanneer hij daarin meer kan doen.

1000 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) brengt in dat het voor de studenten niet duidelijk is onder welke regels zij
vallen. Hij vraagt of de burgemeester daarover helderheid wil geven, wellicht in het overleg met de samenwer-
kende studentenverenigingen.

Burgemeester Van Zanen antwoordt dat het wat hem betreft niet gaat om duidelijkheid, het gaat om het van
mening verschillen over regels waartoe is besloten. In het begin heeft de burgemeester met de studenten ge-
sproken en toen was het heel snel heel duidelijk. Ze waren het er alleen niet mee eens. Hij heeft hen gewezen op
de aanwijzingen. Met het geven van aanwijzingen, is de gemeente op maat omgegaan.

De burgemeester zet uiteen dat het tot nu toe heel behoorlijk lukt de medewerkers van het KCC continu getraind te houden in het beantwoorden van nieuwe vragen om de meeste vragen zeer adequaat te kunnen beantwoorden. Dat neemt niet weg dat het steeds ingewikkelder wordt. Het college houdt dat in de gaten. Hij noemt in dit verband de kennisbank. Er wordt gewisseld tussen wat landelijk bekend is en er wordt bijgehouden welke vragen gesteld worden met het oog op het vervolg.

Hiernaast is er nog een kernteam externe communicatie corona. Dat team verzamelt en beantwoordt allerlei vragen en opmerkingen die worden ontvangen langs andere kanalen.

Gevraagd is naar coronacoaches en stewards. De burgemeester vindt dat een goed idee. Hij deelt mee dat de gemeente ze momenteel al gebruikt. Bij de gemeente heten ze *publieksbegeleiders*. Die zijn vanaf 16 mei aan de slag. Momenteel werken zes koppels in de weekenden. Die doen de simpele dingen die heel belangrijk zijn. Zij hebben meerwaarde en de ervaringen zijn positief. Het college gaat na of ze binnen de bestaande financiële middelen ook op andere plekken in te zetten zijn. De burgemeester verwacht de middelen te kunnen vinden wanneer dat nodig zou zijn.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) vraagt of ook gewerkt wordt aan de uniformiteit in hun verschijning.

Burgemeester Van Zanen zal daar naar kijken. Hij begrijpt deze inbreng. Hij vervolgt zijn beantwoording.

Als het gaat om onheuse bejegening, ook van de toezichthouders, zet de burgemeester uiteen dat de inzet van jongerenwerkers standaard deel uitmaakt van de jeugdaanpak. Dat is ook nu het geval. De burgemeester zal daarvoor geen afzonderlijk plan van aanpak maken. Hij bevestigt en ziet de enorme eenzaamheid vanuit zijn portefeuille en zijn ervaring in de afgelopen twee en een halve maand, hij ziet de spanningen in huis en doet een beroep op het stadsbestuur dat niet te onderschatten. Landelijk en lokaal wordt daarover nadrukkelijk gedacht. Dit pleidooi kent hij ook van de fractie en van haar voorgangers.

Hij gaat in op de publieke ruimte als huiskamer van de stad. Hij bevestigt het belang van de publieke ruimte in het groen. Hij neemt zich voor zo min mogelijk het instrument van afsluiten van gebieden te gebruiken, dus ruimte te laten. Dat is bijna overal goed gegaan met markeringen zonder echt zaken af te zetten. De oorsprong hiervan komt uit de intentie juist de ruimte te geven.

Hij gaat in op de inbreng van de heer El Abassi met de verzekering dat hij graag bereid is opnieuw te kijken of extra aandacht is te geven aan aanwijzingen bij sportgelegenheden. Hij gelooft nadrukkelijk in preventie.

Wethouder Diepeveen zal ingaan op de vragen over de begraafplaatsen.

Mevrouw Ferket (D66) dankt de burgemeester voor de uitgebreide beantwoording van alle vragen van haar fractie. Zij voorziet dat vanaf 1 juni extra aandacht nodig is op het gebied van communicatie. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat bewoners vooraf, bijvoorbeeld op de gemeentelijke website, kunnen vinden waar het druk is en druk begint te worden in de stad.

Burgemeester Van Zanen zal zich daar zeer hard voor maken. Hij heeft nu gezien dat er al informatie is te vinden voor de publieke ruimte en ook wat 1 juni betekent.

D66 en DENK vroeg aandacht voor de boetes en justitiële aantekeningen. Hij zet uiteen daarover niet te gaan; het valt onder strafrecht. Het college heeft op een aantal plekken hiervoor aandacht gevraagd. De motie in de Kamer is aangehaald. Dat betekent niet dat de regeling voorbij zou zijn. Het gaat om overtredingen. Het gaat niet om misdrijven. Voor minderjarigen geldt het in ieder geval al niet. Het is afhankelijk van de situatie. Het is niet zo dat mensen dan nooit meer in aanmerking voor een VOG kunnen komen. De burgemeester begrijpt de vraag. Deze informatie heeft hij gekregen van het OM.

De heer Bosch ging in op de boa's. Burgemeester licht toe dat het hem erom gaat dat de medewerkers, de toezichthouders van de gemeente, veilig kunnen werken. Hij stelt dit op de nummers 1, 2, en 3. Dat kan alleen wanneer strakke afspraken gemaakt worden en voor de gang van zaken te rekenen is op de politie.

De heer El Abassi (DENK) vraagt of de burgemeester kan garanderen dat de justitiële aantekening niet gebruikt zal worden in het kader van de Bibob.

Burgemeester Van Zanen antwoordt ontkennend. Hij zal dat nagaan. Hij zal hierover schriftelijk terugkomen bij de commissie.

Hij vindt dat voor het dragen van wapens, mensen opgeleid moeten zijn. Wapens geven aan boa's brengt juist de veiligheid van de boa's in gevaar en niet dichterbij. Hij is er wel voorstander van om over dat thema te spreken. De boswachter heeft de beschikking over Pepperspray.

1060 Met betrekking tot de bodycam licht de burgemeester de voortgang in de discussie toe. Een aantal stappen is gezet, onder meer een gesprek met de Autoriteit Persoonsgegevens. Dat traject bevindt zich nu in een afronden-fase. Bij een positieve uitkomst, zal het college het besluit nemen de bodycam ter beschikking te stellen als persoonlijk beschermingsmiddel van de gemeentelijke werknemers die als boa werkzaam zijn.

Richting de heer Van Heuven deelt de burgemeester mee niet te kunnen voorspellen hoe lang de noodverordening nog van kracht moet zijn. Hij hoopt zo kort mogelijk. Vooralsnog vreest zij hieraan nog wel een tijd vast te zullen zitten.

Bij overlast door huisfeesten wordt regulier opgetreden. Dan zijn bijvoorbeeld de nachtrust in het geding en de openbare orde. Vanaf 1 juni geldt het verbod op samenkomsten in woningen niet meer.

De burgemeester deelt mee dat drive-in bioscopen en theaters nog niet zijn toegestaan; die zijn in strijd met een noodverordening.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) begrijpt dat dat betekent dat de aangekondigde voorstelling op 13 juni niet mag doorgaan. Hij attendeert de burgemeester op de aankondiging daarvan.

1070 **Burgemeester Van Zanen** is daarover niet geïnformeerd. Mogelijk schiet hem straks iets te binnen.

Richting de heer Van Waveren zet de burgemeester uiteen dat de voorzitters van de veiligheidsregio's het aanhoren en proberen een en ander te beïnvloeden. Hij luistert hier goed en hij luistert naar de andere 25 andere gemeenten in de Veiligheidsregio Utrecht. Hij dringt aan op duidelijkheid op maat zodat mensen de informatie begrijpen. Binnen de huidige structuur is het niet mogelijk lokale noodvoorzieningen te maken. Hij kan zich voorstellen dat op enig moment de crisis voorbij is; dat is op dit moment nog niet het geval.

De voorzitter begrijpt hij verneemt bevestiging van **de burgemeester** dat eventuele gemiste vragen terug zullen komen in de vrijdagbrief.

1080 **Wethouder Van Hooijdonk** merkt op dat het bestuur vandaag spreekt over het opnieuw verdelen van de schaarse in de publieke ruimte. Zij schetst in dat licht de dilemma's die optreden in klein verband bij het wisselen van collegeleden in de raadzaal. Dit speelt ook in het groot in de stad. Zij mag daarin meekijken en meesturen als het gaat om verkeer. Zij zal vooral op die vragen ingaan. De wethouder zal straks nagaan welke vragen zij nog liet liggen.

Veiligheid, gezondheid en toegankelijkheid staan in dit kader voorop. De aanwijzingen moeten begrijpelijk en naleefbaar zijn, en naleefbaar te maken zijn door de medewerkers van de gemeente. Ook dat speelt mee.

Momenteel is er onvoldoende tijd voldoende zorgvuldig te kijken naar herinrichtingen. Een en ander zal stap voor stap gedaan moeten worden. De situatie is niet statisch. Iedereen bevindt zich in een nieuwe situatie waarin alle betrokkenen zich zo goed mogelijk proberen te verhouden.

1090 Het college werkt langs een aantal assen. Het college is op de hoogte van het spoorboekje van het Kabinet. Het college bereidt zich steeds weer voor op de nieuwe mijlpaal. Steeds is het de vraag welke bestemmingen open gaan, welke (verkeers)stromen te verwachten zijn, welke rol het OV daarin speelt. Daarop bereidt het college zich steeds voor. Het college kijkt ook geografisch.

Tot nu toe is veel gesproken over de binnenstad. Het college verdiept zich en bereidt zich ook voor op andere plekken in de stad. Ook daar kan het druk zijn of juist ruimte bieden voor andere functies. Bovendien kijkt het college naar specifieke functies: moet het college daarover lijnen uitzetten, initiatieven op nemen? Dat is onder meer op het gebied van terrassen gebeurd, maar dat zou zo maar ook over andere functies kunnen gaan. Langs dit soort assen werkt het college. Steeds werkt het college aan een gebouwtje dat zich aanpast aan de omstandigheden. Het college blijft monitoren, gaat na wat er op straat gebeurt, en wil daarvoor ook camera's inzetten.

- 1100 Het college neemt maatregelen voor wat het aantreft op straat. Zij benadrukt richting de heer Gilissen dat alles tijdelijk is.
- Zij voorziet dat het een leerproces wordt en een dynamisch proces. Steeds wanneer het college tot een nieuwe uitwerking komt, of tot een nieuwe versie van het afwegingskader, zal het college dat delen met de raad en daarover het debat voeren om gezamenlijk het kompas opnieuw vast te stellen.
- De hoofdvraag die zij heeft gehoord vanavond is hoe vanuit verkeer ruimte te scheppen in de openbare ruimte. Zij gaat daarop in en daarna in op enkele specifieke ideeën.
- Zij voelt in de commissie steun voor de ladder die het college heeft uitgezet met het op één zetten van de voetganger, de fietser op twee, de reiziger in het OV op drie en de automobilist op vier. Zij hoorde allerlei suggesties die daarop neerkomen en die allemaal in de gereedschapskist zitten.
- 1110 Een aantal raadsleden noemde de uitbreiding van het voetgangersgebied. Zij bevestigt dat een dergelijk gereedschap is opgenomen in de gereedschapskist. Het college heeft nu nog niet het besluit panklaar. Zodra het college ziet dat het nodig is, voorziet zij dat die uitbreiding goed is uit te voeren. Zij noemt als voorbeeld de Vismarkt. Zij kan zich voorstellen dat het college dat in de komende tijd gaat doen.
- Mevrouw Ferket** (D66) vraagt of dit verbreed zal worden naar het Stadhuisplein en het Oudkerkhof. Kan de raad op korte termijn daarvoor een voorstel van het college krijgen?
- Wethouder van Hooijdonk** antwoordt dat het college steeds werkt vanuit de noodzaak. Wanneer het college denkt dat het verstandig is, neemt het zich voor de nodige maatregelen te nemen.
- De heer Gilissen** (VVD) merkt op dat daar begrip en ongeduld is voor de woorden van de wethouder. Hij wil graag weten wanneer de raad dit wél kan verwachten. Hij focust zich daarbij vooral op de binnenstad omdat daar de druk het grootst is.
- 1120 **Wethouder van Hooijdonk** zet uiteen dat het college niet slechts een moment heeft waarop het maatregelen neemt. Het college kan bij voortduren maatregelen nemen. Het college beschikt over een team dat monitort en een team dat nieuwe besluiten voorbereidt. Uit die teams zou de notie kunnen komen om te handelen. Dat kan op elk moment aan de orde zijn.
- Mevrouw Ferket** (D66) vraagt of 1 juni mogelijk een goed moment zou kunnen zijn voor het nemen van een volgende stap.
- De heer Gilissen** (VVD) vraagt wanneer het college de eerste stap zet. Wanneer het college aan een huis bouwt, is het zaak een fundament te hebben.
- Wethouder van Hooijdonk** antwoordt dat de eerste stappen in de binnenstad al gezet zijn. Daarop blijft het college ook voortbouwen. Dat zijn niet de laatste stappen. Wat haar betreft ligt het fundament er. Zij licht toe dat het college de problematiek niet zo grofmazig aanvielt als vanuit de algemene notie "uitbreiding voetgangersgebied". Wanneer mevrouw Ferket vraagt of op plekken terrassen zouden kunnen helpen, attendeert zij op het voorbeeld van de Vismarkt waar voetgangers en fietsers elkaar in de weg zitten. Meerdere motivaties zijn mogelijk om tot het nemen van maatregelen over te gaan. Het college zal dat locatie voor locatie bekijken en gericht op de anderhalve meter samenleving. Uitbreiding van het voetgangersgebied is een van de gereedschappen in de kist. Zij benadrukt dat dit in principe goed is uit te voeren.
- 1130 De heer Bosch stelde de vraag of het gebied fietsvrij gemaakt moet worden. De wethouder zet uiteen dat wanneer gesproken wordt over het uitbreiden van het voetgangersgebied, feitelijk gesproken wordt over het omsturen van de fiets. Zij merkt op dat er niet meer zoveel auto's op de weg zijn.
- 1140 Zij vond steun in de commissie het gereedschap in de kist ruimhartig toe te passen. Datzelfde geldt voor de parkeerplaatsen. Het college ziet dat gebeuren. Op plekken waar dat ertoe doet, kan dat ruimte scheppen. Ook dit past goed in de ranglijst die het college heeft gemaakt.
- Mevrouw De Boer sprak in deze sfeer nog over snelheidsverlaging van auto's en fietsen. Zij vindt de snelheidsverlaging voor fietsen moeilijk te implementeren. Snelheidsverlaging van de auto is in het afwegingskader sterk verbonden aan situaties waarin verkeerstypen worden gemengd. Wanneer meer ruimte voor voetgangers ge-

maakt wordt door fietspaden voor voetgangers te gebruiken en fietsers over de rijbaan te leiden, is aan snelheidsverlaging niet te ontkomen.

1150 De heer van Heuven sprak over eenrichtingsverkeer. Ook dat is mogelijk. In de ervaring van de wethouder is dat vaak ingewikkeld; zij spreekt dan over permanente inrichtingen. In de circulatie moet de gemeente gelegenheid bieden om op alle bestemmingen te komen. Dit middel is niet overal toepasbaar. Verder past dit middel goed in de geest van het afwegingskader. Het college zal eenrichtingsverkeer niet nalaten wanneer dat helpt. Ze gaat in op de algemene vraag van de heer Wijmenga of alles sneller had gekund. Het college was zich steeds bewust van het spanningsveld. Zij schetst de afwegingen die gemaakt worden rond veiligheid en verkeer. Zij schetst ook de ontwikkelingen die het college in de hand heeft gewerkt en met welke middelen. Te zien is dat oplossingen tot redelijke situaties hebben geleid. Momenteel is het college bezig met locaties als de Kanaalstraat, Amsterdamsestraatweg, Nachtegaalstraat, Burgemeester Reigerstraat. Daarvoor zijn momenteel mensen heel hard aan het werk. Zij bevestigt dat dat nu nog niet zichtbaar is.

1160 **De heer Wijmenga** (ChristenUnie) vindt het fijn te horen dat er veel gebeurt. Ook van partners in de stad neemt hij dat een en ander nog zo weinig zichtbaar is. Hij vraagt hoe het college ervoor gaat zorgen dat communicatie verbetert. Hij denkt aan een brief op gezette momenten.

Wethouder Van Hooijdonk kondigt aan dat het college daarvoor een vorm gaat zoeken. In de context van deze discussie over deze crisis moet het college ook een heel nieuw spel leren spelen. Daarin moet het college de routine krijgen. Zij doelt dan op monitoren, op miniatuur beleidscycli: actie, monitoring en reactie. Voorlopig is de afspraak gemaakt over de wekelijkse coronabrief. Dat is een kapstok om steeds na te gaan wat het college gezien heeft in de afgelopen week en wat in de komende tijd te gaan doen.

1170 **Mevrouw Ferket** (D66) merkt op dat ook te begrijpen. Tegelijkertijd dubt zij over het voetgangersgebied: hoeveel drukker moet het nog worden. In haar beleving zou het college kunnen anticiperen op die drukte niet te verwachten is wanneer de horecagelegenheden weer opengaan. Zij ziet het experimenteren momenteel wel aan de borden die zijn geplaatst. Zij heeft de indruk een motie te moeten indienen als het gaat om een versnelling rond het voetgangersgebied.

De heer Van der Zweth (PvdA) sluit zich daarbij aan. Het lijkt op een strategie dat het college wacht totdat het druk wordt en dat het college dan moet ingrijpen. Hij vreest dat het recht van de sterkste dan al gauw gaat gelden. Hij denkt dat het kan helpen wanneer in de openbare ruimte de overheid zichtbaar maatregelen neemt. Hij vraagt het college mensen daarin een plek te geven.

1180 **Wethouder Van Hooijdonk** is het er over eens dat het recht van de sterkste niet moet gaan gelden. Zojuist zei zij al dat wanneer het stadsbestuur spreekt over een herinrichting, het stadsbestuur dat ook grondig doet. Zij refereert aan de gevoerde discussies in het verleden. Zij voelt zich met het college niet geremd de geschetste maatregelen te nemen gezien de inbreng vanuit de commissie. Het college zal goed nagaan op welke locaties de maatregelen kunnen helpen en hoe een en ander snel en duidelijk te implementeren. Communicatie is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

De heer Gilissen (VVD) vindt het fijn dat de wethouder de urgentie voelt. Hij krijgt graag duidelijkheid over wanneer de raad het eerste voorstel tegemoet kan zien. Het gaat hem om concrete maatregelen.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt op dit moment niet concreter te kunnen zijn dan met wat zij gezegd heeft. Het college zal de raad elke vrijdag informeren. Zij herhaalt haar informatie over de werkwijze die het college zich voorneemt: steeds weer uitgaande van wat er aan de hand is in de openbare ruimte en anticiperen op nieuwe mijlpalen. Zij benadrukt de commissie goed te hebben gehoord en vervolgt haar beantwoording.

1190 Mevrouw Ferket en de heer Van Waveren vroegen beiden het college meer aan Crowdmanagement te gaan doen en aan monitoring. Zij noemt daarmee in verband het begrip druktemeters van het CDA. Zij bevestigt dat het college dat wil doen en licht toe dat de camera's daarvoor bedoeld zijn. De volgende slag is dan het antwoord op de vraag hoe actief te sturen. Dat is innovatief en is niet van de plank te rukken. Het college gaat hieraan werken.

De heer Koppelaar vroeg naar de autovrije dagen. Zij neemt in dezelfde adem van dat antwoord daarop de leefstraten mee waar mevrouw De Boer naar vroeg. Zij licht toe dat het college de leefstraten in voorbereiding heeft vanuit de gedachte dat meer mensen in deze zomer thuis zullen blijven. Daarbij zal nagedacht worden over in hoeverre dat veilig kan. Het zullen niet de leefstraten zijn zoals de raad die kent; het zal om leefstraten gaan als special van 2020. Zij drukt de commissie op het hart dat initiatieven welkom zijn. Het college zal altijd nagaan of die initiatieven mogelijk zijn.

De heer Bosch (PVV) verwacht dat leefstraten vol zullen staan met auto's van mensen die niet op vakantie gaan. Hij vraagt daarop de reactie van de wethouder.

1200 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het college kan nagaan of dat het geval is en of die auto's ook allemaal moeten rijden of dat ze ook even kunnen stilstaan. Alles zal specifiek worden bekeken. Het college wil vooral ook de kansen benutten en mensen de gelegenheid geven op vakantie te gaan en hun eigen straat. Het college is daar naar op zoek.

Meerdere raadsleden hebben gesproken over thuiswerken. Zij bevestigt dat Nederland nog nooit zo weinig files heeft gezien. Thuiswerken blijkt nu ook mogelijk te zijn. Samen met de Gedeputeerde van de provincie werkt zij momenteel aan een telefoonronde langs grote werkgevers om de ervaringen met thuiswerken op te halen om die vast te kunnen houden. De uitkomsten daarvan zijn behoorlijk spectaculair. Zij is benieuwd te vernemen of dit zo blijft. Werkgevers zijn hierover allemaal zeer positief, allemaal geredeneerd vanuit hun eigen business, branche en cultuur. Iedereen zegt hiervan veel geleerd te hebben en dat de ervaringen zijn vast te houden en dat het de intentie is dat ook te doen. Daarover zijn de colleges in gesprek met werkgevers. Zij zullen het stimuleren. Enkele specifieke vragen zijn gesteld over onder meer looproutes in winkelcentra. Het college is daarmee bezig. Dat is work in progress.

1210 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt het fijn dat de looproutes er komen. Hij vraagt wanneer hij die kan verwachten.

Wethouder van Hooijdonk licht toe dat het college dit nog niet zo strak in de tijd kan zetten. Zij zal in de vrijdagbrief aangeven wanneer het college hierover meer weet.

De heer Wijmenga vroeg naar de omleidingroutes in de Voorstraat. De wethouder licht toe dat na-ijlende omstandigheden door gewijzigde planning de voortgang blijken te remmen. Voor wat betreft de rioleringwerkzaamheden is het euvel opgelost; dat betreft de noordelijke route. De zuidelijke route komt in de zomer beschikbaar.

1220 Zij is het eens met de onvrede over de gang van zaken.

De heer Van Waveren stelde vragen over verplaatsing van fietsparkeren naar de randen van de binnenstad. De wethouder zet uiteen dat het college inderdaad ook gaat kijken naar de herorganisatie van het fietsparkeren. Mogelijk heeft dat meer handhaven tot gevolg op plekken waar dat niet gebruikelijk was omdat die ruimte nu nodig is. De wethouder kan zich bij de verplaatsing van alles voorstellen.

In beantwoording van de vragen van de heer Koppelaar over de routes naar de natuurgebieden, zet de wethouder uiteen dat nieuwe plekken worden ontdekt en dat het college die kennis wil oogsten. Mensen hebben allerlei leuke routes in de stad en naar buiten de stad ontdekt. Het college wil nagaan wat het daarmee kan in de toekomst. Ze denkt aan een boost aan plannen voor het creëren van ommetjes in de stad. Hiervoor is een initiatief in voorbereiding.

1230 De heer El Abassi stelde vragen over taxibedrijven. De wethouder merkt op dat dit tussen haar en haar collega van economische zaken in zit. Het college had examens van taxichauffeurs in de planning vanwege de regel dat eens in een aantal jaren een herexamen gedaan moet worden. Die zouden in het najaar hebben plaatsgevonden. Daarvan is nu gezegd dat ze niet uitvoerbaar zijn in de huidige omstandigheden. Het college schort die op. Het college zal voor de zomer in gesprek gaan met de taxibedrijven. Zij denkt aan het beroep op regelingen die gelden voor alle bedrijven.

De heer Van Waveren ging in op parkeervergunningen. Eerder is in brieven gezegd dat dit op maat gebeurt. Docenten behoren met recht en reden tot de vitale beroepsbeoefenaren en hebben recht op een plek in het OV.

Zij voelt er niets voor om de docenten massaal te stimuleren in de auto te stappen. Zij noemt de trits van voersmiddelen in het afwegingskader.

1240 Alles wat zij nu niet heeft kunnen behandelen, zal zij meenemen in de vrijdagbrief.

De heer Gilissen (VVD) merkt op dat de burgemeester zijn vraag had beantwoord over de tijdelijkheid van alle maatregelen. Hij wil graag weten of dit ook geldt voor wethouder Van Hooijdonk.

Wethouder van Hooijdonk antwoordt dat wat haar betreft alles wat nu gedaan wordt, tijdelijk is. Daarbij is het denkbaar dat sommige zaken goed bevallen. Zij kan zich voorstellen dat na een evaluatie of na een herbezinning, te besluiten is maatregelen permanent te maken.

Wethouder Verschuure gaat kort in op de economische effecten, vervolgens zal hij ingaan op vragen over de terrassen en tenslotte op de woningbouwopgave.

1250 In algemene zin gaat Utrecht uit van een economische krimp van 8% met een langzaam herstel. Het ziet er naar uit dat de stad na deze gezondheidscrisis afstevent op een economische crisis. Het aantal mensen in de WW stijgt snel. 60% van de dienstverlenende bedrijven verwacht binnenkort mensen te moeten ontslaan of ontsloeg al mensen. De internationale toelevering stokt. Daarvan heeft de gemeente veel last in de handel. Daarnaast is het consumentenvertrouwen historisch laag. Er is sprake van een breed effect. De wethouder noemt de autohandel, reparatiebedrijven, sport, cultuur. 50% van de bedrijven vreest voor hun voortbestaan. In de maakindustrie lopen de opdrachten terug. Kennisinstellingen verliezen veel opdrachten. Het MBO krijgt te weinig stageplaatsen en de ZZP-ers maken massaal gebruik van de WWZ. Momenteel staan 10.000 banen staan op dit moment in Utrecht onder druk. Daarom is alle hands on deck van belang. De lokale overheid kan dat onmogelijk alleen opvangen. Gelukkig heeft het Rijk veel maatregelen genomen waarvan de gemeente gebruik maakt. Ook de gemeentelijke middelen zijn beperkt. De gemeente loopt veel inkomsten mis.

1260 Rondom de kredietverlening stelde het Rijk middelen beschikbaar. Het college probeert ondernemers daar naar toe te geleiden. Richting de heer Van der Zweth attendeert de wethouder op Credits: de kredietverlening tot 250.000 euro krediet voor kleine ondernemers. Het college werkt samen met CMU aan een digitaliseringprogramma voor het MKB. Het college richtte een Eureka-steunpunt op waar ondernemers advies kunnen inwinnen. In dat steunpunt helpen ondernemers ondernemers. Dat loopt via de Economic Board en de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht om ondernemers te adviseren over hoe zij hun toekomst zouden moeten inrichten. De wethouder benadrukt dat de samenwerking met partners in de stad heel goed is. Hij noemt de Rabobank in dit verband, Price Waterhouse Coopers. Die bedrijven willen de gemeente volop helpen en zij hebben wekelijks contact in een overleg met VNO-NCW MKB Midden Nederland.

1270 Ook voert het college een tweewekelijks overleg met Utrecht Marketing en Centrum Management Utrecht met ongeveer 25 partners in de stad in een mix met partijen vanuit alle branches: vanuit de culturele sector tot Sciencepark. Zij overleggen over wat te doen in het kader van de anderhalve meter samenleving. Zij gaan na hoe partijen elkaar daarin kunnen vinden. Hiernaast bestaan nog veel andere overleggen die het college extra heeft opgehaald. Hij noemt in dit verband de Koninklijke Horeca. Die overleggen vinden in goede harmonie plaats.

De wethouder gaat in op specifiek gestelde vragen en noemt die over de terrassen. De commissie heeft de eerste uitwerking gezien van het afwegingskader en ook dat de horeca vanaf 1 juni weer iets mag. Het college probeerde snel te schakelen. Voor sommige raadsleden is dat langzaam. De wethouder begrijpt dat vanwege het grote ongeduld onder mensen die graag willen weten waar ze aan toe zijn. De wethouder vraagt desondanks begrip voor de ambtelijke organisatie in een situatie waarin de regelgeving voortdurend wijzigt. Aankomende vrijdag komt er weer een nieuwe noodverordening waarop het bestuur zich weer moet aanpassen. Dit geldt ook

1280 rond het terrassenreglement. Het college had gedacht dat schermen tussen tafels geplaatst mochten worden. Dat blijkt nog niet te mogen omdat eerst de uitkomst van een onderzoek van TNO beschikbaar moet komen. Een dergelijke notie, verandert weer de hele inzet. De wethouder schetst de praktijk dienaangaande en schetst de gevoelens van frustratie bij alle betrokkenen, ook bij het college. Dat neemt de uitwerking van het afwegingskader niet weg aan te geven hoe hierin te acteren is. Het college verbindt zijn handelen aan strenge voorwaarden. Het

college waarschuwt ook dat niet alles overal mogelijk is. Als voorbeeld noemt hij de smalle straatjes in de binnenstad waar loopstromen zijn aangegeven, waarlangs winkels bereikbaar moeten zijn, bewoners hun huizen moeten kunnen bereiken; dan is het niet mogelijk zomaar overal terrassen uit te breiden. Het college kijkt wel naar plekken waar uitbreidingen mogelijk zijn. Het college ontving 30 aanvragen; dat wil nog niet zeggen dat die 30 aanvragen ook gehonoreerd zullen worden. Hij verwacht dat het college nog meer aanvragen zal krijgen, en mogelijk ook van buiten de binnenstad. Buiten de binnenstad is meer ruimte voor terrassenuitbreiding.

1290 Richting mevrouw De Boer bevestigt de wethouder dat de openbare ruimte schaars is en dat daarin altijd een strakke weging moet plaatsvinden. De wethouder verzekert de commissie dat het recht van de sterksten niet geldt. Iedereen moet gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. De wethouder loopt de inbreng van de verschillende fracties bij langs.

D66 vroeg naar het moment waarop gesproken zal worden over de andere initiatieven in de wijken. De wethouder zet uiteen dat het college op korte termijn verder wil met uitwerken, ook wanneer meer duidelijkheid is en dat hij ook wil kijken naar plekken als Werkspoor. Ook doet hij aan verwachtingmanagement met aan te geven dat het op dit moment nog niet mag. Evenementen zijn tot zijn spijt niet toegestaan. Wel is mogelijk na te gaan wat wel kan. Het college zal zich daarop voorbereiden. Het college vraagt ook sportverenigingen, culturele instellingen, horeca ondernemers, de inwoners van de stad, initiatiefnemers, na te denken over hoe zij dit soort zaken voor zich zien: vakantie in je eigen land. Centrum Management Utrecht deed het idee landen in de stad aan te wijzen. Hij noemt mogelijke voorbeelden daarvan. Hij benadrukt dat het afwegingskader volgend, de openbare ruimte voor iedereen is. Veiligheid en gezondheid staan voorop. Gekeken wordt naar wat mogelijk is. Spreiding over de stad is nodig, en het college wil dat de inwoners van Utrecht een plezierige zomer kunnen ervaren. De wethouder hoorde naast het begrip leefstraten ook vakantiestraten.

D66 stelde vragen over tapontheffingen. De wethouder doet de suggestie in dit verband te werken met een centraal uitgiftepunt. Dat vraagt van horecaondernemers een investering. Dat moet ook duurzaam zijn. Wanneer dit op een plek gebeurt waar nog geen terrassen is, is al gauw sprake van een evenement. Het college zal dergelijke aanvragen in die zin beoordelen.

1310 Het college kijkt in deze fase alleen naar terrasuitbreiding in de zin van meer vierkante meters. Terrassenuitbreiding wil niet zeggen dat het aantal stoelen wordt uitgebreid. De ondernemer kan straks nagaan of hij het aantal stoelen dat hij mocht plaatsen vóór de Coronatijd, nu ook in Coronatijd mag plaatsen. In sommige gevallen zijn vóór Coronatijd 20 stoelen mogelijk, kan de uitbreiding in Coronatijd plaatsvinden en houdt die ondernemer 15 stoelen over. Binnen de noodverordening is uitbreiding van het aantal stoelen niet mogelijk.

Mevrouw Ferket (D66) begrijpt dat het college gebonden is aan landelijke regelgeving. Het gaat haar om waar iedereen naar snakt. Zij vraagt in de brief van vrijdag daarover iets meer duiding te geven wat wel en wat niet zou kunnen binnen de huidige kaders. Wanneer de echte noodverordening voorligt, is dat mee te nemen. Anders is het misschien mogelijk dat het stadsbestuur daarover volgende week terugkomt.

Ook vraagt zij de wethouder aanstaande vrijdag in de brief aandacht te schenken aan de economische gevolgen van deze crisis voor de gemeente Utrecht.

1320 **Wethouder Verschuure** licht toe dat hij zijn rijtje al had ingedikt. Hij vraagt meer tijd om die informatie in een vrijdagbrief te verwerken zo dat hij een overzicht kan maken van de economische impact. Hij kan dan de rapportage van de provincie en van het MKB daarin meenemen. Aanstaande vrijdag vindt hij kort dag. De wethouder hoopt over twee à drie weken een uitwerking te kunnen geven van het vervolg, in de volgende fase van de coronacrisis. Hij deelt mee dat de werkgroep daarmee bezig is maar dat die nog niet zover is.

Mevrouw Ferket (D66) begrijpt het en vraagt of het dan daarbij gaat om een capaciteitsprobleem.

Wethouder Verschuure antwoordt dat de mensen die hiermee bezig zijn, druk doende zijn met de beoordeling van de aanvragen en met de acute maatregelen op de verschillende beleidsterreinen. Hij noemt in dit verband de ambtelijke werkgroep die samengesteld is uit verschillende afdelingen. Die ambtelijke werkgroep werkt zelfs in de weekenden door.

Voor de beantwoording van de vragen over huurkorting verwijst de wethouder naar de vergadering van de commissie Mens en Samenleving op 2 juni. Zijn collega Eerenberg zal dan aanwezig zijn vanuit de portefeuille vastgoed en zou daarop kunnen ingaan.

In het kader van de Ruimtelijke Ordening en Wonen zijn vragen gesteld over betaalbaar wonen. Hij licht toe welke groep bezig is met de woningmarkt en hoe die groep is samengesteld. Het college ziet op dit moment dat het nu best goed gaat met de woningmarkt. De productie loopt goed door. De wethouder noemt een overeenkomst voor Wisselspoor over ruim 1000 woningen die naar hij hoopt in de komende jaren gebouwd kunnen worden. Ook Cartesius zit in de pipeline. Het college ziet dat gemengde functies hier en daar onder druk komen te staan en ook hotels. Het college houdt de vinger aan de pols. De woningbouwproductie lijkt vooralsnog door te gaan op de wijze waarop die was ingezet. Binnenkort komt het MPO naar de raad toe; dan kan de raad kennisnemen van de desbetreffende gegevens. Het college probeert de productie op minimaal 3000 woningen te houden. Dat lijkt te gaan lukken.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat het bestuur nogal dicht op de ontwikkelingen in de woningbouwproductie zit. Hij verwacht dat in de komende weken/maanden nog veel gaat veranderen. Hij vraagt wat het college doet om daarop voor te sorteren en plannen te schrijven om te voorkomen dat de productie inzakt, juist wanneer de economische crisis toeslaat.

Wethouder Verschuure deelt mee dat het college binnenkort het verslag zal doen van de uitkomst van de gesprekken. Het college houdt de vinger aan de pols en hij noemt in dit verband opnieuw de kopgroep van het Stadsakkoord waarin betrokkenen afspraken maken over hoe hiermee verder te gaan. Het college ziet dat de woningbouwprojecten doorgang vinden. Hij vervolgt zijn beantwoording.

De heer Gilissen stelde de vraag *waarom gedogen* en niet *vergunnen*. De wethouder antwoordt dat dat te maken heeft met de snelheid en de aard van de situatie. Gedogen heeft ook te maken met precario en leges.

Gevraagd is naar participatie. De wethouder zet uiteen dat de formele procedures lopen: vergunningverlening en bezwaarmogelijkheden. Het juridisch proces blijft gewoon doorgaan. Daarnaast wil het college zoveel mogelijk online en digitaal laten doorgaan. Hij noemt de online-sessies die gehouden zijn in het kader van de Omgevingsvisie Kanaleneland. Het college hoopt dat wanneer straks weer fysieke afspraken mogelijk zijn, het college ook weer in kleinere comités verder kan gaan met participatietrajecten.

De voorzitter stelt voor de gemiste vragen zoveel mogelijk te beantwoorden in de vrijdagbrief.

De heer Van Waveren (CDA) stelt voor een lokale noodverordening onder de bestaande noodverordening te maken; ook dan is af te wijken van bestaande regels. Hij vraagt of dat beter is, met meer rechtszekerheid.

Hij refereert aan een besluit in 2018 waarin gezegd is dat terrassen niet meer aansluitend hoeven te zijn; dat mag ook op afstand. Hij vraagt waarom wel op die manier getoetst wordt op dit moment. Hij gebruikt dit als een voorbeeld van de onduidelijkheid die bij veel ondernemers leeft.

Punt van orde

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat de wethouder naar aanleiding van de vraag over de huurkorting verwees naar zijn collega Eerenberg van vastgoed. Die zal volgende week niet per se aanwezig zijn als wethouder vastgoed. Dan zou hij in dit blok aanwezig geweest zijn. Hij vindt het prima wanneer wethouder Eerenberg volgende week de beantwoording voor zijn rekening kan nemen.

De voorzitter deelt mee dat de wethouder Eerenberg haar vandaag een bericht gestuurd met de mededeling dat vastgoed onverhoopt in dit blok zou zijn geëindigd. Hij gaf aan dat hij zich niet kon voegen bij dit gezelschap. Hij zou de beantwoording meenemen in de vrijdagbrief.

De commissie

De heer Bosch (PVV) had een vraag gesteld over de scheidslijn tussen de openbare ruimte en de terrassen.

De heer Schipper (SP) vraagt in het kader van terrassenbeleid wat te zeggen is tegen ondernemers die geen mogelijkheden hebben een terras te houden en die desondanks wel flinke klappen hebben gehad. De wethouder is op die vraag nog niet ingegaan.

1380 **Wethouder Verschuure** geeft aan de commissie daarover te zullen informeren. **De voorzitter** neemt aan dat die informatie schriftelijk zal worden gegeven.

Mevrouw Ferket (D66) vraagt de wethouder dan ook in te gaan op de tegemoetkoming aan horecaondernemers en leges en op andere zaken.

1390 **Wethouder Verschuure** merkt op dat het college denkt dat passend is wat het college heeft gepresenteerd in het kader van de noodverordening. Hij zal hierover bij de commissie terugkomen. Dit moet vanuit de Drank- en Horecawet tenzij het college het expliciete besluit neemt dat dit niet aan de orde is. Daarvan is sprake in sommige voetgangersgebieden. Hij noemt in dit verband het Neude en de Oudegracht op bepaalde plekken. Op andere plekken speelt dit niet in de gemeente Utrecht. Daarover zou het college expliciet moeten besluiten dat dit niet van toepassing is. Daarbij is de praktijk voor te stellen waarbij oboers tussen het verkeer door met dienbladen de gasten moet bedienen. Misschien biedt de uitbreiding van het voetgangersgebied hier soelaas?

De heer Van Waveren (CDA) brengt wederom het Terrassenreglement uit 2018 onder de aandacht; hij citeert de uitzondering die gemaakt kan worden in dat reglement. Hij oppert dat van toepassing te verklaren.

Wethouder Verschuure zal hier naar kijken en nagaan of het langs die weg mogelijk is.

De PVV ging in op de terrasafbakening. Het college heeft in de uitbreidingsmogelijkheden gezegd dat die afbakening helder zichtbaar gemaakt moet worden zodat helder is wat het vergunde terras is.

1400 Hij attendeert op het antwoord dat hij heeft gegeven richting de heer Schipper als het gaat om gevallen waar horecaondernemers geen mogelijkheid hebben een terras te houden. Een ondernemer die geen terras heeft kan een vergunning aanvragen voor een terras en komt dan terecht in de reguliere toetsing. De wethouder kan zich bijna niet voorstellen dat een ondernemer die aanvraag nog niet heeft ingediend.

De heer Schipper (SP) zocht meer een politiek antwoord en geen technisch antwoord: wat zegt het college tegen ondernemers die die ruimte niet hebben en wel de klappen hebben gekregen van de crisis?

Wethouder Verschuure antwoordt dat hij daar een enorm dilemma ziet. Het college gaat per ondernemer na wat wel te vergunnen is binnen de bestaande mogelijkheden. Het college geeft geen extra uitbreiding boven wat hij al mocht. Hij herhaalt eerder gegeven informatie.

Mevrouw Ferket (D66) doet de suggestie ook richting de heer Schipper voor een volgende versie van het terrasenkader, na te gaan of het college de aanpalende regeling kan laten vervallen in het kader van gedoogbeleid: geen direct aanpalend terras maar wel een andere oplossing.

1410 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat dit uit te werken is een volgende versie. Hij had al gezegd dat dit niet aanstaande vrijdag mogelijk zal zijn. Hij herhaalt zijn informatie over de te verwachten termijn.

Wethouder Diepeveen merkt op dat het publieke debat over de publieke ruimte zeer waardevol is. Hij ziet dat dit vanavond goed gevoed wordt. Voor hem resteren nog enkele onderwerpen uit de portefeuille openbare ruimte, vooral op het vlak van de uitvoerings- en communicatieve aspecten. Hij zal ook ingaan op het gebruik van het water, het begraven, en hij zal eindigen met een paar noties over het wonen.

1420 Hij noemt de gemeentelijke coördinatiegroep in het kader van de openbare ruimte. Bovendien beschikt de gemeente over een monitorings- en uitvoeringsgroep die op uitvoerend niveau de stand van zaken bijhoudt. Monitoring is een essentieel onderdeel van het afwegingskader. Het college leert voortdurend en bij wijze van spreken het volgend weekend een en ander weer beter op orde te hebben. Het college voert voor de binnenstad nauw overleg met de CMU. Op andere plekken ook in overleg met partijen zoals ondernemersverenigingen. De wethouder merkt op dat in de binnenstad op een aantal punten goede resultaten zijn gehaald. Daarvan zal het stads-

bestuur profiteren in de rest van de stad en nagaan of volgens fracties in deze commissie (ChristenUnie, PvdA, D66) dreigende verrommeling is tegen te gaan om dat al lerend en opbouwend steeds beter te doen.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) begrijpt dat de wethouder zegt dat het college ermee bezig is. Hij vraagt waarmee het college concreet aan de slag gaat en of materialen gestandaardiseerd worden. Hij herhaalt zijn inbreng ter zake. Hij vraagt of in andere winkelgebieden het goede voorbeeld van de binnenstad gevolgd zal worden.

1430 **Wethouder Diepeveen** antwoordt niet te streven naar een soort permanente Koningsdag met afzetlinten. Hij ligt er niet wakker van dat dit wel gebeurd is in deze fase. Hij is het eens met de heer Wijmenga en met anderen die daarop gewezen hebben, dat de gemeente daarin beter moet worden en zal toe moeten naar een eenduidige inrichting. Dat is vooral van belang voor de eenduidigheid richting de mensen in de stad zodat zij goed begrijpen wat van hen verwacht wordt aan verplaatsings- en verblijfsgedrag. Hij herhaalt dat het college dat ontwikkelt en dat het college daarvan leert. Hij bevestigt dat het mogelijk is om de expertise in de binnenstad te benutten in andere delen van de stad.

De heer El Abassi sprak over de wijken Overvecht en Kanaleneiland en noemde de hotspots, samenscholingsplekken om daarin iets extra's te doen met de bebording. De wethouder denkt dat dat een goede suggestie is. Het college zal daar naar kijken. Dit valt onder de monitoringsgroep.

1440 Ook de heer Gilissen sprak over de speeltuinen en dergelijke plekken als het gaat om de borden met aanwijzingen. Het college ontvangt ook graag signalen van mensen daarover. De slim meldenapp heeft een afzonderlijke categorie coronameldingen. Daarbij gaat het ook om meldingen over anderhalve meter en over te krappe situaties of situaties waarin de informatie en communicatie beter zou kunnen. De wethouder prijst zich er over gelukkig dat daarvan gebruik gemaakt wordt.

Mevrouw Ferket en de heer Gilissen spraken over de hoge nood die mensen kunnen hebben tijdens het uitgaan. Binnenkort komt het college met een plan van aanpak Utrecht op het Gemak, een initiatief van beide genoemde fracties. Volgens de landelijke richtlijnen van de overheid en de vertaling van de noodverordening, kunnen de publieke toiletten op dit moment nog niet open. Het college hoopt dat dat snel wel het geval zal zijn en dat het gelijkop kan lopen met de opening van de horeca.

1450 De wethouder vermoedt dat als het gaat om het verblijf op oppervlaktewater, de gemeente gelijkop moet lopen met wat bepaald is voor vakantieparken, recreatieverblijven en watersport. Daar zouden de toiletten per 1 juli open kunnen volgens het huidige spoorboekje. Op het water gelden dezelfde regels als op het land met betrekking tot anderhalve meter, het gezamenlijk huishouden, et cetera.

Het college hoopt in het komend weekend al te kunnen gaan werken met cirkels en vlakken in een tweetal parken: het Julianapark en het Griftpark en ook daarmee ervaring op te doen.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat positief. Hij merkt op dat andere gemeenten al daarmee gewerkt hebben. Hij stelt voor gebruik te maken van de ervaringen in die gemeenten. Wanneer die ervaringen positief zijn, stelt hij voor dat experiment ook toe te passen in andere parken, zoals Lepelenburg.

Wethouder Diepeveen licht toe dat het college het op deze manier wil opbouwen. Hij bevestigt dat het vervolg snel te geven is.

1460 Mevrouw De Boer en de heer Koppelaar en ook andere commissieleden spraken over de aankomende zomer in de inrichting van de openbare ruimte en welke initiatieven dan een duwtje te geven. Zijn collega wethouder mevrouw Van Hooijdonk sprak daarover in de context van de leef- of vakantiestraten. Als het gaat om geveltuinen, kent de gemeente Utrecht de mogelijkheid van het Initiatievenfonds. Die ondersteunt dat van harte. Het college zal in de communicatie extra aandacht daaraan besteden. Te zien is dat veel mensen het zullen moeten zoeken in en om de eigen woning. Hij is een enorme run op de stimuleringsregeling voor groene daken. Daarin past een initiatief als zelfbeheer van een geveltuin.

Het college gaat verder in gesprek met Vitens verder over watertappunten en ook over de huidige en mogelijke uitbreidingen daarvan.

De heer Gilissen stelde vragen over aanvragen voor hondentoiletten en hondenspeelvelden. Die vallen onder het maatwerk in de buurt. De aanvragen lopen via de Wijkbureaus. Ook daarvoor geldt dat schaarse ruimte verdeeld moet worden.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) merkt op dat de VVD vroeg of de gemeente een plan heeft wanneer meer dieren op straat worden gezet, dieren die naar het asiel gaan. Dat is iets anders dan in de openbare ruimte omgaan met hondentoiletten.

De heer Gilissen (VVD) had in zijn schriftelijke bijdrage twee vragen over dierenwelzijn. Eén ging over overlast in parken met poepende honden. Die vraag is beantwoord. Hij vermoedt dat het college schriftelijk zal terugkomen op die andere vraag.

Wethouder Diepeveen antwoordt bevestigend. Hij gaat in op de inbreng van de heer El Abassi over islamitisch begraven. Daarop ging het college eerder in, in brieven. Ook vanuit de burgemeester is daarover al iets gezegd. Het college vindt het belangrijk toe te werken naar een soort van toetsingskader. Het college wil dat niet op eigen houtje doen. Het college wil op korte termijn een gesprek met de organisaties, zoals het Samenwerkingsverband Moskeeën Utrecht (SMOU) en ook met de Islamitische Stichting Nederland en een aantal moskeeën. Ook de wethouder had het gevoel dat het wel iets sneller kon. Het gesprek zal plaatsvinden op 10 juni. Dan zullen partijen daarover spreken en het college voeden voor het toetsingskader. Het gaat om een complex probleem met een voorgeschiedenis. Hij ziet dat een deel van de moslims gebruik maakt van de islamitische grafakkers op onder meer Daelwijck. Hij beseft dat er verschillende stromingen zijn onder islamieten. Het college zal dit breder verkennen in de komende tijd en komt hierover terug bij de commissie.

De heer El Abassi (DENK) benadrukt dat de urgentie heel hoog is. Hij realiseert zich dat verkennen tijd kost. Hij is in deze periode gewend dat urgente problemen in korte tijd worden opgelost. Hij noemt in dit verband de noodverordening van Aboutaleb voor de huidige crisisperiode. Hij kan niet in zijn mooie stad begraven worden wanneer hij morgen komt te overlijden. Dat geldt voor heel veel islamitische Utrechters.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat in de tijdelijkheid zeker mogelijkheden zijn. Nood vraagt daar soms om. Het college zei ook dat het begraven voor onbepaalde tijd mogelijk is in Utrecht, volgens de wet op de lijkbezorging. Volgens de ruimtelijke ordening zit de wet zo in elkaar dat het eeuwige principe niet te garanderen is. Dat past niet in het wettelijk stelsel. Wanneer grafrechten betaald worden voor onbepaalde tijd, is sprake van grafcrust. Dat kan heel lang duren. Hij stelt voor nu niet al te diep hierop in te gaan ook gezien het tijdstip van deze vergadering. Hij herhaalt zijn informatie.

De heer El Abassi (DENK) benadrukt dat voldaan moet worden aan eeuwige grafcrust.

Wethouder Diepeveen heeft de heer El Abassi goed gehoord. Hij wil daarover ook de organisaties horen en eventuele initiatiefnemers zodat het college daarmee zijn voordeel kan doen. Hij licht andermaal de routing toe.

De heer El Abassi (DENK) merkt op dat het wel mogelijk is in andere gemeenten dit met spoed te realiseren. Hij vraagt naar wat Utrecht belet dit met spoed te doen.

De heer Van der Zweth (PvdA) attendeert op de fracties die in meerderheid vragen stelden over partijen in de stad die grond willen kopen. Hij vraagt of de gemeente daarover meer duidelijkheid kan geven, of zij daarin een faciliterende rol kan spelen.

De voorzitter merkt op dat de heer Van der Zweth zijn spreektijd heeft gebruikt.

Wethouder Diepeveen herhaalt op 10 juni te zullen spreken met de organisaties en met de initiatiefnemers. Het toetsingskader is precies er op gericht duidelijk te maken hoe initiatieven te beoordelen zijn en waaraan die te toetsen zijn. De wethouder verzekert de heer El Abassi dat hij hierover zijn licht zal opsteken in Rotterdam, Den Haag en Amsterdam.

De wethouder attendeert op de bijzondere bijstand als het gaat om hoge kosten die voortvloeien uit de coronaregelingen. Dan gaat het daarbij om maatwerk, specifiek gericht op mensen die in de problemen kunnen komen bij het overlijden van een naaste. De Bijzondere Bijstand kan daarin in omstandigheden voorzien.

Het college zet in ieder geval in op betaalbaar wonen. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van zijn collega wethouder Verschuure. Het college is en blijft in gesprek met verhuurders om bij hen aan te dringen op

coulance en maatwerk, op betalingsregelingen, geen huisuitzettingen. Dat gaat op veel momenten goed, maar niet altijd. Hij heeft afgelopen maandag een gesprek gevoerd met Socius en met huurders. Dat leidde tot een vervolgesprek omdat betrokkenen nog zaken moeten uitzoeken.

1520 De heer Schipper wees op Jebber en op de MHM (de partij die de voormalige monumentale panden van Mitros heeft overgenomen). Voor de wethouder zijn dat nieuwe signalen en hij zal daar onderzoek naar doen. Hij komt hierover op terug bij de commissie. Hij zou het op prijs stellen wanneer de commissie de informatie deelt die zij daarover heeft.

Juist in deze tijd is het college heel blij met de aanpak in het kader van het actieplan Middenhuur. En hij is blij met de afspraken die gemaakt zijn met de institutionele beleggers over een gematigde huurontwikkeling in deze vier jaren: maximaal 1% bovenop de inflatie. Dat is zeker in deze tijd van corona heel belangrijk.

Alles wat hij niet op zijn portefeuille heeft beantwoord, zal de commissie tegemoet kunnen zien in de vrijdagbrief. **Mevrouw Ferket** (D66) vraagt of het college zal beantwoorden aan het verzoek meer met verleiding in de openbare ruimte te gaan werken, in aanvulling op de inbreng van de heer Wijmenga en om evenementenorganisatoren de betaalde opdracht te geven dat te gaan uitvoeren in de binnenstad.

1530 **De heer Van Waveren** (CDA) had gevraagd naar de sportscholen en de mogelijkheid om activiteiten uit te voeren in de openbare ruimte. De wethouder mag dat wat hem betreft meenemen in de vrijdagbrief.

De wethouder beantwoordt bevestigend op beide vragen en zal de antwoorden meenemen in de vrijdagbrief.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen. Wanneer zij daarmee klaar is, vraagt zij de commissie kort aan te geven wat zij zich voornemen richting de raad.

Wat de commissieleden zich voornemen richting de raad

De heer Gilissen (VVD) overweegt een motie over de gewenste duidelijkheid richting de bewoners en ondernemers. Zij voorstel is alles wat met corona te maken heeft aanstaande donderdag gebundeld te bespreken, wat hem betreft ook als een afzonderlijk agendapunt zoveel mogelijk in samenhang als ware het een agendapunt.

1540 **Mevrouw Ferket** (D66) overweegt een motie gericht op de uitbreiding van het voetgangersgebied en over spreiding van terrassen. Ze noemt in dit verband ook de aanpalendheid.

De heer De Boer (Stadsbelang Utrecht) overweegt een motie met betrekking tot een plan van aanpak gericht op de situatie die te verwachten is in de zomerperiode.

Mevrouw De Boer (GroenLinks) overweegt op dit moment geen moties. Zij roept haar collega's op na te gaan of van tevoren duidelijkheid te geven over waarvoor een meerderheid aannemelijk is zodat de bespreking korter kan.

Zij merkt op dat volgende week nog een commissie corona gehouden zal worden. Zij vraagt ook daarop gericht tot een bundeling te komen en geeft dat de griffie in overweging. E

1550 **De heer Van Waveren** (CDA) zal contact opnemen met mevrouw Ferket en de heer Gilissen als het gaat om de moties die zijn aangekondigd in het andere die daartoe genegen zijn. Hij houdt zich nog wel bezig met hoe naar de volgende fase te gaan waar hij de beantwoording van het college nog wat dun vond om te voorkomen op-nieuw achter de feiten aan te lopen. Dat zal niet zijn voor aanstaande donderdag.

De heer Schipper (SP) wacht de beantwoording af over het terrassenbeleid in de aanvragen. Mogelijk dient hij dan nog een motie in. Hij ziet de motie van mevrouw Ferket met belangstelling tegemoet.

De heer Bosch (PVV) sluit zich aan bij de woorden van de heer Van Waveren.

De heer El Abassi (DENK) overweegt een motie gericht op de noodverordening ten behoeve van het mogelijk maken van islamitische begraafplaatsen.

De voorzitter schorst deze vergadering om 23.55 uur.

1560

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

De burgemeester, de heer J. van Zanen

Zal met betrekking tot

De gevolgen van Covid-19

- 1570 – Nagaan of een aantekening in het strafregister n.a.v. een Coronaboete van invloed is bij een BIBOB procedure. Hij informeert de raad hierover.

De wethouder, mevrouw L. van Hooijdonk

zal met betrekking tot

De gevolgen van Covid-19

- De raad in een raadsbrief informeren over de looproutes in verband met de coronamaatregelen

De wethouder, de heer K Verschuure

Zal met betrekking tot

De gevolgen van Covid-19

- 1580 – De raad in een raadsbrief (later dan die van komende vrijdag) een overzicht sturen van de economische impact van de coronamaatregelen voor de stad.
– De raad informeren in een raadsbrief in 3 a 4 weken vanaf nu over hoe met alle terrasinitiatieven wordt omgegaan door het college.

De wethouder, de heer K. Diepeveen

Zal met betrekking tot

De gevolgen van Covid-19

- 1590 – De raad per raadsbrief informeren over nieuwe signalen die zijn ontvangen van Student en Starter en SP omtrent verhuurders.